

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee

Nr 3 (282)

MÄRTS 2018

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](https://www.facebook.com/vmaarja)

22. aprillil, oma 142. sünniaastapäeval jõuab Georg Lurich sümbolseks tagasi koju!

22. aprillil 2018 avatakse Väike-Maarja keskväljakul monument meie rahvuslikule legendile Georg Lurichile.

Läbi aegade on eestlaste meeltes mõlkunud mõte Lurichile monumenti püstitamisest.

See ammune soov saab teoks 22. aprillil, mil Väike-Maarja keskväljakul avatakse meie rahvuslikule suursõjale väärilise monument – 2,5 m kõrgune pronksi valatud Lurichi kuju seisab graniidist maakeral (Ø180 cm), mis omakorda toetub sümbolsele graniitplaatidele maadlusmatile. Monumenti aluseks on Amandus Adamsoni poolt loodud kuulsaim skulptuur Lurichist – 1903. aastal valminud "Tšempion".

Kujundame üheskoos Lurichi ausamba avamisest kogu Eesti ettevõtmise ning kingime sellega Eestile 100. sünnipäeva puhul Eesti Spordi Kuju.

22. aprillist – Georg Lurichi sünnipäevast võiks aga saada Eesti spordi päev, päev, mil igal aastal arutada Eesti spordi asja ja kavandada Eesti spordile suundumusi.

Monumendi avamispäeval avame uuesti ka Lurichi fenomeni ning toome Eesti praegusaja spordisangarite ja valla koolide õpilaste osavõtul erinevate tegevuste kaudu esile Lu-

richi mitmekülgse isiksuse erinevad tahud: maadlus, tõstmine, malemäng, spordiklubide asutamine, klaverimäng, karskusliikumine, tervisliku käitumise propageerimine.

Lurich valdas paljusid keeli ning 22. aprillil 2018. aastal saame Lurichi vaimse suuruse ja kõnekunsti oskuse ühitada rahvusvahelise konverentsi „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa III” alguse, Wiedemanni keelepäeva ja Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaga ning istutada Väike-Maarja keeletammikusse tammepuu ka hea kõnemehe ja keelekasutaja Georg Lurichi auks.

22. aprillil kell 11.45-12.30 teeb Eesti Televisioon Väike-Maarjast Georg Lurichi ausamba avamiselt

asjakohaste ettekannetega ning kohtuvad nii vaim kui vägi – Lurich, Wiedemann ja Väike-Maarja. Lurichi teemal räägivad spordiajakirjanik ja kunagine kange spordimees Paavo Kivine ning Lurichi fondi halduskogu liige Raul Rebane. Rahvusvahelise keelekonverentsi avapäeva ettekanded peavad F. J. Wiedemanni keeleauhinna tänavune laureaat Reet Kasik ja veel mõne aasta tagune Väike-Maarja gümnaasiumi eesti keele õpetaja, praegune Emili kooli direktor Indrek Lillemägi.

Sellisena on kavandatud 22. aprill. Loodame, et olud ja ilmastik soosivad tööde käiku keskväljakul, ning pikalt plaanitud ettevõtmine – Georg Lurichi ausamba püstitamine – seekord tõesti ka õnnestub. Keskväljaku ehitustööd kestavad juulikuuni, aga Lurichi ausammas peaks kuhu võtma ja paika saama aprillikuu keskpaigaks.

otseülekanne, terveks päevaks on aga plaanitud huvitavaid ja sisukaid tegevusi.

Pärast ausamba avamist ja tamme- de istutamist suundutakse keeletam- mikust seltsimajja, kus päev jätkub

Ilve Tobreluts

Rahvusvaheline keelekonverents „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa III”

22.-24. aprillil toimub kolmandat korda rahvusvaheline keelekonverents „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa”. Konverentsiga tähistatakse F. J. Wiedemanni keeleauhinna asutamise 30. aastapäeva.

Tänavuse konverentsi avapäev toimub 22. aprillil Väike-Maarjas ja see ühitatakse Georg Lurichi ausamba avamisega. Nii saab ka keelerahvas osa Eesti rahvusliku legendi vaimsest suurusest.

23. ja 24. aprillil on konverentsi toimumiskohaks Rakvere Reaalgümnaasium. Kes soovivad konverentsil osaleda, andke palun oma osalemissoovist teada 2. aprilliks telefonil 329 5759 (Ilve Tobreluts).

Keelekonverentsi kultuuriprogrammi käigus etendub 23. aprillil Jüri Valge näidend „Kas siis selle maa keel...?”

Näidend on lavastatud koostöös Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilaste ning õppejõudude Anu Lambi ja Christopher Rajaveerega. Lavastuse kaudu jõuab eesti keele lugu konverentsil osalejateni ja laiema üldsuseni.

Näidend ilmus Loomingu Raamatukogus viis aastat tagasi 2013. aastal kui Väike-Maarjas toimunud kolmepäevase rahvusvahelise keelekonverentsiga „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa II” tähistati 25 aasta möödumist F. J. Wiedemanni keeleauhinna asutamisest.

Näidendis esitatakse kokkuvõttev info 33 (riigi) keeleauhinna laureadi kohta ja seal on oluline roll ka auväärse keelteuurija Ferdinand Johann Wiede-

mannil endal. Akadeemiku ootamine ja tema saabumine aegade tagant, tema märkused, kommentaarid ja küsimused võimaldavad teha F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaatide loost ka eesti keele loo.

Näidend on kahevaatuseline. Esimeses vaatuses külastavad Wiedemanni keeleauhinna laureaadid Peterburis F. J. Wiedemanni ja vestlevad temaga akadeemiku töökabinetis. Teise vaatuses tegevus toimub Tallinnas Eesti Keele Instituudis. Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna laureaadid on kogunenud arutama eelseisvat kohutust Peterburist saabuva akadeemik Wiedemanniga ning peagi liitub nendega ka lennukiga kohale jõudnud akadeemik ise...

Näitemänguga väärtustatakse eesti keelt ja tutvustatakse lähemalt keeleuurijaid ja -arendajaid, F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureate Henn Saarist (1989) Valve-Liivi Kingisepani (2013): Pent Nurmekunda, Paul Saagpakku, Helju Valsi, Mati Hinti, Juhan Peeglit, Ilse Lehistet, Huno Rätsepat, Lennart Merd, Eduard Leppikut jt. Avatakse nende mõttemaailm ja arusaamad. Akadeemiku enda toomine lavastusse lisab aegadetaguseid tõekspidamisi ja tõlgendusi.

„Kas siis selle maa keel...?” etendub konverentsi „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa III” kultuuriprogrammi käigus 23. aprillil kell 18.00 Rakvere Reaalgümnaasiumis. Lavastust saavad vaatama minna ka need, kes konverentsi tööst osa ei võta. Pääsme asemel on igapäevane taskukohane

annetus.

Kes soovivad teatrietendust külastada, andke palun oma soovist teada 2. aprilliks tel 329 5759 (Ilve Tobreluts), püüame korraldada soovijaile etenduse ühiskülastuse.

Ilve Tobreluts

22. aprilli päevakava

Hommikupoolikul Eesti spordisangarite kohtumine valla koolide õpilastega.

11.45 – 12.30 Georg Lurichi mälestussamba avamine Väike-Maarja keskväljakul, ETV otseülekanne.

12.30 – Georg Lurichi ja F. J. Wiedemanni keeleauhinna 2018. aasta laureadi Reet Kasiku nimipuu istutamine Väike-Maarja keeletammikusse

13.30 – kultuuriministri ja vallajuhtide vastuvõtt Väike-Maarja seltsimajas

Ettekanded seltsimajas:

14.30 – Reet Kasik, F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureadi kõne

15.00 – Indrek Lillemägi, ettekanne „Keelejärg ja koolivaim”

15.30 – Kohvipaus, virgutus

16.00 – Paavo Kivine, ettekanne „Eestlase Lurichi maailm”

16.30 – Raul Rebane, ettekanne „Kuidas sünnib Viru vägev?”

17.30 – Vahepalu: Lurich, Wiedemann ja Väike-Maarja.

Kõik on oodatud osalema!

Valla aasta tegija 2017 Hans Kruusamägi ja aasta tegija nimetuse nominent Mary Tammet vabariigi aastapäeva aktusel. Foto Kairi Voosalu

Vallavanema kuu

Käesoleva aasta veebruar mõõdus osaliselt EV100 aastapäeva egiidi all. Pidulikud aktused meie lasteaedades, koolides, Rakke kultuurikeskuses, Juhan Kuke koduõuel Käru külas, Väike-Maarja ning Simuna vabadussammaste juures ja ka Väike-Maarja seltsimajas. Väike-Maarja seltsimajas oli võimalus anda üle tunnustused Väike-Maarja valla Aasta Tegijale 2017 Hans Kruusamäele ning samas kategoorias üles seatud nominendile Mary Tammetile. Lisaks neile tänati paljusid inimesi erinevatest valdkondadest, kelle tegevus meid kõiki innustab. Väike-Maarja aktusel selgitati välja ka 2017. aasta parimad sportlased erinevates kategooriates. Käesoleva aasta alguses vaagisime mõtet, et ühendada Rakke ja Väike-Maarja EV100 aastapäeva aktuseks üheks sündmuseks. Täna tagantjärele hinnates oleks see olnud tõenäoliselt viga, sest oleksime ühest suurepärasest pidulikust õhtust ilma jäänud. Arutame koos kultuurikorraldajatega, kuidas järgmisel aastal toimida. Tegelikult on meil ikka mõnusalt tegusad inimesed ning nagu nad ise tihti ütlevad, et oleks vaid ööpäevas tunde rohkem, küll siis jõuaks veelgi. Pangem ennast kasvõi korraks meie Naiskodukaitsjate ridadesse. Nimelt otsustasid nad valmistada 100 Eesti riigi trikoloori värvides liblikakujulist rinnamärki oma koostööpartneritele ning need ka isiklikult kätte toimetada. Miks? Väike-Maarja naiskodukaitsjate unikaalne käsitöö tähistab nende enda sõnul seda, et peetakse oluliseks koostööd kogukonnas ja ka panustamist enda isiklikust koduuksest veidi väljapoole. Just igapäev kaasalöömine aitab parema

kodukoha ehitusele oluliselt kaasa.

Tõisema poole pealt tegelesid Väike-Maarja vallavalitsus ja vallavolikogu veebruarikuus ühe olulise otsusega: 2018. aasta vallaeelarve koostamine ja vastuvõtmine. Väike-Maarja vald on tänu konservatiivsele eelarvepoliitikale ja finantsjuhtimisele majanduslikus mõttes stabiilsel tasemel. Kulude ja tulude täpne analüüs ning optimaalsus ja säästlikkus on taganud valla majandusliku toimetuleku ja vallale seadusega pandud ülesannete täitmise. Käimasolevaks eelarveaastaks ei planeerita suuri muutusi koduvalla majanduslikus olukorras ning jätkatakse küllalt konservatiivse eelarvega. Samas ei jäeta vajalikke investeeringuid teostatamata. Tookin välja mõned ümardatud numbrid: põhitegevusega seotud tulud on 8,63 miljonit ja kulud 8,59 miljonit eurot. Kuludest moodustavad kõige suurema osa personalikulud (4,9 miljonit eurot, sellest 3,1 miljonit on haridusvaldkonnas). Võib kindlasti öelda, et just haridusvaldkond on kõige prioriteetsem valdkond ning moodustab 53% kõigist põhitegevuse kuludest. Investeeringuteks on planeeritud kokku 3,4 miljonit, millest ligikaudu 1,8 miljonit eurot on planeeritud toetustega erinevatest fondidest ja 1,6 miljonit oleks investeeringute tegemisel omaosalus. Omaosaluse rahastamiseks on planeeritud ka võtta laenu kuni 0,7 miljonit eurot. 2018. aastaks planeeritud suuremad investeeringud on seotud Väike-Maarja esmatasandi tervisekeskuse, Väike-Maarja avaliku ruumi, Rakke raamatukogu laiendamisega ning investeeringutega valla teedesse ja tänavatesse. Väike-Maarja vallavalitsus on

esitanud ka taotluse Simuna rahvamaja soojustamiseks, loodame, et suudame toetuse abil aktiivses kasutuses oleva hoone küttekulusid kokku hoida ning hoone tänast multifunktsionaalset kasutatavust veelgi suurendada. Erinevates projektides osalemine on toonud võimaluse meie kõigi elukeskkonnas seniseid kitsaskohti oluliselt parendada ning see võimaldab omavalitsuse enda vahendite veelgi tõhusamat kasutamist. Üheks õnnestunud näiteks võib pidada Väike-Maarja gümnaasiumisse soetatavate laboriseadmete projekti. Projekti kogu summa on ligikaudu 200 000 eurot, millest laborivahendite soetamiseks on planeeritud käesoleva aasta eelarvesse ligikaudu 90 000 eurot. Tuleb tunnustada Väike-Maarja gümnaasiumi meeskonda, et see taotlus rahuldati ning üks kitsaskoht meie üldhariduses (kaasaegsed laboriseadmed ja praktiliste katsete korraldamine) on võimalik selle abil paremaks muuta.

Eelarve koostamise protsessi jooksul küsiti, kas Rakke ja Väike-Maarja valla ühinemine on toonud ka majanduslikku säästu. Sisenemata detailidesse, siis vaadates näiteks eelarves kajastatud üldjuhtimiskulusid saab väita, et üldjuhtimiskulud on liitunud omavalitsuses kokku 15% väiksemad võrreldes eraldiseisvate omavalitsustena toimides. Ehk suures plaanis oleme hoidnud kokku juhtimiskuludelt 100 000 eurot ning saanud selle suunata teistesse eelarve valdkondadesse (haridus-, kultuur-, sotsiaalvaldkond). Lisaks oli vaja eelarve koostamise käi-

Vallavanem Indrek Kesküla koos riigimees Juhan Kuke fotoskulptuuri ja Kodutütardega 22. veebruaril Käru külas Juhan Kuke sünnikohas toimunud vabaõhuaktusel.

Foto: Ilve Tobreluts

gus analüüsida meie elanikkonna muutustega seonduvaid trende. Eelkõige puudutab see näiteks tulumaksu laekumist või ka tasandusfondi summasid, aga ka seda, milliseid teenuseid ja kui suurel hulgal meil tulevikus vaja läheb. Siin me kahjuks ei erine Lääne-Virumaast ja suurest osast Eestist. Lääne-Virumaal on olnud Eesti keskmisest kiirem rahvaarvu kahanemistempo ning statistikaameti emotsioonivabad prognoosid ütlevad, et 2030. aastaks on meid veel ligikaudu 15% vähem. Maakonnas on hetkel ligikaudu 60 000 elanikku ja seega 2030. aastal ligikaudu 51 000 elanikku. Olles rahvaarvult 1/10 maakonnast, siis meie vallale tähendab see, et 2030. aastaks on Statistikaameti prognoosi alusel meid kokku 5100 (täna 6000). Päris valus. Tuleb ka analüüsida elanikkonna vanuselise osakaalu muutuste trende ning arvestada neid meie vallas elukorralduse planeerimisel. Käesoleval aastal tuleb hakata koosta-

ma Väike-Maarja valla arengukava ning just selle koostamise protsessis tuleb vaadata veidi pikemalt ette ning teha vajalikke valikuid.

Mõnusad külmakraadid ja kohev lumevaip andsid sellel aastal võimaluse suusad tolmust puhtaks teha ning Ebavere või Rakke suusaradadel gripipisikute eest põgeneda. Eriti rõõmu teeb kui nendel radadel on isad ja emad koos oma lastega, et üheskoos suusakilomeetreid koguda või ka lähedal oleva kelmumäel rõõmsalt nädalavahetust sisustada. Räästad tilguvad ning varsti saab esimesi kevadlilled värvilaike nautida. Loodan, et päiksepaiste meelitab ka meie nägudesse rohkem naerukurde.

Värviküllast ja rõõmsat kevadet!

Indrek Kesküla
vallavanem

Volikogu materjalid

Kokkuvõtte 27. veebruari vallavolikogu istungil arutatust

Istungil osales 17 volikogu liiget. Puudusid Hans Kruusamägi ja Ott Läänemets.

Sven Kesler esitas arupärimise vallavanem Indrek Kesküla Väike-Maarja seltsimaja külge laiendatava katlamaja ehitustegevuse seaduslikkuse kohta.

1. Asendus- ja järelhooldusteenuse osutamise tingimused ja kord

Ette kandis sotsiaalosakonna juhataja Ene Kinks.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla asendus- ja järelhooldusteenuse korraldamise ja rahastamise tingimused ja kord.

2. Vallavara valitsemise kord

Ette kandis õigusnõunik Peeter Rahnik.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja vallavara valitsemise kord.

3. Vee-ettevõtja ja tema tegevuspiirkond

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Vee-ettevõtja on eraõiguslik juriidiline isik, kes varustab kliendi kinnistu veevärki ühisveevärgi kaudu veega või korraldab kliendi kinnistu kanalisatsioonist reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhimist ja puhastamist.

Otsustati määrata Väike-Maarja valla vee-ettevõtjaks osaühing Pandivere Vesi ja kehtestada OÜ Pandivere Vesi tegevuspiirkonnaks Väike-Maarja, Rakke, Simuna ja Kiltsi alevikud ning Avispea, Aburi, Ebavere, Eipri, Emumäe, Lammasküla, Liigvalla, Liivaküla, Müüriku, Pandivere, Piibe, Salla, Tammiku, Triigi ja Vao külad.

4. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja

valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri.

5. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri.

6. Reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri.

7. Väike-Maarja valla kalmistute põhimäärus

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Väike-Maarja vald kasutab AS SPIN TEK poolt loodud kalmistu registri infosüsteemi HAUDI. Määruse vastuvõtmisega hakkab kalmistute põhimäärus kehtima ka Rakke piirkonna Ao kalmistu kohta.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla kalmistute andmekogu põhimäärus.

8. Kalmistu kasutamise eeskiri

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Kalmistuseaduse kohaselt haldab kohaliku omavalitsuse või riigi omandis oleva maa-alal asuvat kalmistut kohalik omavalitsus. Seega haldab Väike-Maarja vald Väike-Maarja (2 kalmistut), Simuna, Ao ja Avispea kalmistuid ning riigimaal asuvat Mursi kalmistut Emumäel. Matmispaigad on veel Simuna ja Väike-Maarja kirikaedades, kuid nende haldamisega tegelevad kogudused.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja valla kalmistute kasutamise eeskiri.

9. Eesti Linnade ja Valdade Liidu liikmeks astumine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Eesti Linnade Liit (ELL) ja Eesti Maaomavalitsuste Liit (EMOL) on esitanud Väike-Maarja vallale ettepaneku kohaliku omavalitsuse üksuste üleriigilises liidus osalemiseks. Ühiste kavatsuste kokkulepet sõlmides toetusid ELL ja EMOL seisukohale, et omavalitsuste ühtse üleriigilise organisatsiooni moodustamise kõige praktilisem lahendus on võimalik saavutada ELL põhikirja muutmise ning haldusreformi protsessis kujunenud omavalitsusüksuste Liiduga ühinemise kaudu. Põhikirja muutmise eelnõuga on esitatud ettepanek ka Liidu uue nime osas – Eesti Linnade ja Valdade Liit.

Otsustati: Väike-Maarja vald osaleb liikmena Eesti Linnade Liidus (üldkoosoleku järgselt Eesti Linnade ja Valdade Liit).

10. Väike-Maarja valla esindajate ja nende asendajate nimetamine Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule ja volikokku

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati nimetada valla esindajateks kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtajaks Eesti Linnade Liidu (üldkoosoleku järgselt Eesti Linnade ja Valdade Liit) üldkoosolekule: Ene Preem ja tema asendajaks Hans Kruusamägi ning Indrek Kesküla ja tema asendajaks Kaarel Moisa.

11. Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve vastuvõtmine, 2. lugemine

Ette kandis rahandusosakonna juhataja Maie Tiits.

Otsustati võtta vastu Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve põhitegevuse tulud summas 8 631 703 eurot, põhitegevuse kulud summas 8 594 591 eurot, investeerimistegevus summas 1 614 164 eurot ja finantseerimistegevus summas 517 490 eurot.

12. Väike-Maarja Õppekeskuse tegevuse lõpetamine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati lõpetada vallavalitsuse hallatava asutuse Väike-Maarja Õppekeskus tegevus alates 01.09.2018.

13. Vallavolikogu ja vallavalitsuse hüvitiste ja tasude määramise ning maksmise kord

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati kehtestada vallavolikogu ja vallavalitsuse hüvitiste ja tasude määramise ning maksmise kord.

14. Valla valimiskomisjoni moodustamine

Ette kandis vallasekretär Maris Kõrgmäe.

Otsustati nimetada valla valimiskomisjoni liikmeteks Helen Nõmm ja Diana Saepter.

15. Revisjonikomisjoni tööplaani kinnitamine

Ette kandis komisjoni esimees Priit Kõlu.

Otsustati kinnitada vallavolikogu revisjonikomisjoni 2018. aasta tööplan.

16. Arupärimisele vastamine

Vallavanem Indrek Kesküla vastas eelmisel istungil Sven Kesleri poolt esitatud arupärimisele – Väike-Maarja aleviku keskosa detailplaneeringu asjaolude kohta.

Info

1) volikogu esimees Ene Preem: volikogu töökorraldusest märtsikuus. Komisjonide nädal on 12.-16. märts, 21. märtsil juhatuse koosolek ja 28. märtsil volikogu istung.

2) vallavanem Indrek Kesküla: Väike-Maarja Pikk tn 2a Adven AS katlamaja laiendamisest.

Loosiõnn naeratas Kendra Vahtrale

2017. aastal registreeris end Väike-Maarja valla (koos endise Rakke vallaga) elanikuks 162 inimest.

Kõigi nende vahel loositi 7. märtsi vallavalitsuse istungil välja 1000 euro suurune tänuauhind.

Õnnelikuks auhinnasaajaks osutus seekord Kendra Vahtra. Palju õnne!

Omavalitsusse sissekirjutatud elanike arv on otseses seoses valla käekäiguga, sest oluline osa valla eelarve tuludest moodustub just elanike tulumaksu laekumisest. Iga Väike-Maarja valda sissekirjutatud elaniku tulumaksust laekub 2018. aastal 11,84% omavalitsuse eelarvesse.

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2018. aastal

1. veebruaril – 6012

Veebruarikuus oli saabunud 10 ja lahkunud 25.

28. veebruaril – 5997

Lisa 1
Väike-Maarja Vallavolikogu
27.02.2018 määrusele nr 14

Väike-Maarja valla 2018. aasta eelarve

	Kirje nimetus	2 018
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	8 631 703
30	Maksutulud	4 010 555
3000	Füüsilise isiku tulumaks	3 668 355
3030	Maamaks	342 200
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	931 116
3500, 352	Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 623 672
35200	Tasandusfond	910 772
35201	Toetusfond	2 421 568
3500, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	291 332
38	Muud tegevustulud	66 360
3825	Sh kaevandamisõiguse tasu	12 000
3825	Sh laekumine vee erikasutusest, saastetasud	9 300
388	Muud tulud	45 060
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	8 594 591
40, 41, 45	Antavad toetused tegevuskuludeks	787 660
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	433 446
450	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	79 432
452	Mittesihtotstarbelised toetused	274 782
	Tegevuskulud	7 806 931
50	Personalikulud	4 896 313
55	Majandamiskulud	2 861 219
60	Muud kulud	49 400
	<i>sh reservifond</i>	43 000
	PÕHITEGEVUSE TULEM	37 112
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 614 164
381	Põhivara müük (+)	19 000
15	Põhivara soetus (–)	-3 418 194
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 796 700
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerime (–)	0
655	Finantstulud (+)	130
650	Finantskulud (–)	-11 800
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-1 577 052
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	517 490
2081	Kohustuste võtmine (+)	700 000
2081	Kohustuste tasumine (–)	-182 510
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, – vähenemine)	-1 059 562
	KULUDE JAOTUS TEGEVUSVALDKONNA JÄRGI	12 012 785
01	Üldised valitsussektori kulud	561 295
04	Majandus	2 455 715
05	Keskkonnakaitse	373 000
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	435 129
08	Vaba aeg, kultuur ja sport	1 300 966
09	Haridus	4 703 242
10	Sotsiaalne kaitse	2 183 438
	MUUD NÄITAJAD	2018 lõpu seisuga
	Võlakohustused	2 112 051
	Vaba jääk ehk likviidsed varad aasta lõpus	191 949

Rakke jäätmejaama lahtiolekuaeg muutub

Alates 2. aprillist on Rakke jäätmejaam (**Räitsvere külas**) külastajatele avatud: - kolmapäeval kell 12.00-17.00, - reedel kell 12.00-18.00, - laupäeval kell 10.00-15.00. **Kontakt: 518 1169**
Rakke jäätmejaamas võetakse vastu: paber ja kartong, plastid, puhtad ja eelsorteeritud pakendid, klaas, metall, olmeelektroonika, ohtlikud jäätmed ja sõiduautorehvid.

Rakke raamatukogu remont

Seoses kauaoodatud remondiga kolis Rakke raamatukogu ajutiselt uude asukohta. 26. veebruarist on Rakke raamatukogu senises asukohas – Faehlmanni tee 26 suletud ning alates 12. märtsist avati külastajatele ukSED Rakke kultuurikeskuse väikeses saalis (Simuna tee 10). Remondi ja juurdeehitusega saab raamatukogu endale suuremad ja mugavamad ruumid, mida on lugejatel meeldiv külastada. Kaasaegsete töötin-

Rakke jäätmejaamas ei võeta vastu: biolagunevaid aia- ja haljastusjäämeid, bioloogiliselt mittelagunevaid aia- ja haljastusjäämeid, töötlemata puitu, tekstiili (vanad riided ja jalanõud) ning suurjäämeid. Loetletud jäätmeliike saab ära anda, kas Väike-Maarja või Simuna jäätmejaamadesse või Lääne-Viru Jäätmekeskusesse.

gimustega paraneb tunduvalt ka töökeskond. Tagasi endises asukohas loodame olla 2018. aasta lõpuks. Kindlasti anname oma lugejatele sellest varakult teada. Lahtiolekuaegades muudatusi ei toimu. **Endiselt olemas avatud E, T, K, R 11-18 ja N 8-18.** Kohtumiseni raamatukogus!

Rakke raamatukogu

Vallavalitsuse materjalid (14.02, 21.02 ja 28.02 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused
- Määrati Simuna alevikus Allee tn 5 katastriüksusele sihtotstarbeks elumumaa.
- Moodustati Ärina külas Kuristiku katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 14920 m² suurune Kuristiku katastriüksus sihtotstarbega elumumaa ja 9,58 ha suurune Tompli katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.
- Nõustuti Ebavere külas asuva Väike-Maarja alajaama kinnistuga piirneva maa ostueesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile Elering AS-le ja kinnitati maa maksustamishind.
- Nõustuti Kärü külas asuva ehitise juurde kuuluva maa ostueesõigusega erastamisega ehitiste omanikele, moodustati Vee katastriüksus pindalaga 228 m², kinnitati maa maksustamishind ja määrati katastriüksuse sihtotstarbeks elumumaa.

Hanked
- Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Kindlustusteenuse tellimine“ edukaks pakujaks ERGO Insurance SE.

- Kinnitati hanke „Autonoomsete LED valgustite paigaldamine Väike-Maarja valla bussipeatustesse“ edukaks pakujaks KEK Elekter OÜ.
- Kinnitati Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava aastateks 2018-2029 koostamise edukaks pakujaks Sweco Projekt AS.

Enampakkumised
- Kinnitati Müüriku küla Krossiraja kinnistu kasvava metsa raieõiguse müügi kirjaliku enampakkumise parimaks pakujaks Lemmu Mets Osühing hinnaga 13 466 eurot.
- Kinnitati Ebavere külas Tervisepordi ja Tornimäe maaüksustel kasvava metsa raieõiguse müügi kirjalikul enampakkumisel osalemise pakkumiskutse ja moodustati enampakkumise läbiviimiseks komisjon.
- Kinnitati Avispea külas Elle kinnistukirjaliku enampakkumise tulemus, mille kohaselt on kinnistu ostjaks eraisik hinnaga 6500 eurot.

Sotsiaaltoetused
- Nõustuti Väike-Maarja lasteaia toiduraha ja kohatasu kompenseerimise-

ga ajavahemikul 01.02.-30.06.2018 ühele valla lapsele.
- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest kaheteistkümnele taotlejale kokku summas 1332.35 eurot.

Tammiku Hooldekodu kohatasu
- Otsustati kehtestada Tammiku Hooldekodu kohatasuks 520 eurot kuus.

Sotsiaalkorterid
- Kinnitati sotsiaalkorteriks Väike-Maarja alevikus Tamme tn 5a-12 ja Kesk tn 1-5 asuvad eluruumid.
- Kinnitati sotsiaalkorteriks Kiltsi alevikus Kalda tn 3-3 asuv eluruum.
- Eraldati sotsiaalkorterid kolmele taotlejale Väike-Maarja alevikus Kesk tn ja Tamme tn ning Kiltsi alevikus Kalda tn.

Korraldatud jäätmevedu
- Nõustuti korraldatud jäätmeveoga liitumisega suveperioodil, põhjusel, et Kärü külas asuval kinnistul ei elata aastaringselt.

Õppekeskuse tegevus lõpeb, kutsehariduse omandamine jätkub

Väike-Maarjas on olnud võimalus omandada kutsehaidust üle 55 aasta. Kool on kandnud erinevaid nimetusi, sh maakutsekool nr 27, kutsekeskkool, põllutöökool, õppekeskus ja lõpetajaid on kokku üle 3680. Täiendõppe osakonnas on toimunud täiskasvanute ümberja täiendõppe mitmesuguste kursuste näol. Eesti Vabariigi ajal on kool olnud nii haridusministeeriumi kui ka alates 2004. aastast Väike-Maarja valla haldusalas, etendades meie piirkonnas olulist rolli õppimisvõimaluste ja töökohtade pakujana. Viimastel aastatel on kooli õpilaste arv olnud langustrendis (2014/2015. õa – 145, 2017/2018. õa – 61 õpilast). Üle kahe kolmandiku õpilastest on pärit Lääne-Virumaalt. Kuna väikeste õppe-

rühmade pidamine on kulukas ja riiklikukoolitustellimuse raha ei ole lõputu, siis tuli valla kasutada oma rahalisi vahendeid kooli pidamiseks. Õpilaste arv on kahanenud sellise kriitilise piirini, kus tuli teha otsus; kas jätkata (ning veelgi suuremalt kooli valla eelarvest rahastada) või siis tegevus lõpetada. Arutelud toimusid õppekeskuses, vallavalitsuses ja hariduskomisjonis ning kaasati ka haridus-ja teadusministeerium. Väike-Maarja vallavolikogu, kui kooli pidaja, tegi 27. veebruaril otsuse lõpetada Väike-Maarja Õppekeskuse tegevus 01.09.2018. Volikogu volitas vallavalitsust korraldama sellega seotud tegevusi, sh õpilaste õpingute jätka-

mine, õppekeskuse varadele kasutuse leidmine, personaliga seotud küsimuste lahendamine, dokumentatsiooni arhiveerimine jne. Õppekeskus alustas 2017. aasta sügisel koostööd Rakvere Ametikooliga uurimaks võimalusi, et Väike-Maarjas jätkaks kutsehariduse pakkumist ametikool. Koostöös haridus- ja teadusministeeriumiga saame tänaseks öelda, et 1. septembrist jätkub kutseõpe Väike-Maarjas Rakvere Ametikooli õppekohal. Kasutatakse Tamme tn 5 maja ja Pikk tn 1 (gümnaasium) õpperuume. Rakvere ametikool pakub tööd paljudele õppekeskuse kutseõpetajatele.

Aare Treial
haridusnõunik

Erivajadustega inimesi toetatakse kodu kohandamisel

Erivajadusega inimesed saavad riigi toel kodu kohandada. Riik toetab omavalitsusi Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusega. Kohandamine tähendab eluruumi ümberehitamist sellisel viisil, et inimesele on loodud nii tema erivajadusest tulenevad spetsiifilised, kui ka puudest tulenevad tavapärased ümberehitused.

Eluruumide kohandamine aitab puudega inimestel paremini iseseisvalt toime tulla ja vähendab hooldajate koormust.

Taotlus kodu kohandamiseks tuleb esitada Väike-Maarja vallavalitsusele 30. märtsiks 2018. Elanike taotluste alusel koostab omavalitsus taotluse toetuse saamiseks ja esitab selle sotsiaalmnisteeriumile otsuse tegemiseks.

Pärast toetusotsust kohandatakse kodud omavalitsuse toel ning riik kompenseerib KOV-i kulud Euroopa Regionaalarengu Fondist 85% ulatuses, 15% kuludest jääb omavalitsuse kanda.

Info: **Ene Kinks**
Sotsiaalosakonna juhataja
tel 329 5761
ene.kinks@v-maarja.ee

Tammiku Hooldekodu on Väike-Maarja Vallavalitsuse hallatav hoolekandeasutus, mis on eakatele või puuetega inimestele ajutiseks või alaliseks elamiseks loodud asutus, mille eesmärk on tagada seal viibivatele inimestele nende eale ja seisundile vastav eneseväärikust säilitav elustandard ning igapäevaeluga toimetulek ja hoolidus.

Tammiku Hooldekodu kutsub oma meeskonnaga liituma

HOOLDUSTÖÖTAJAT

Kui Sa oled hooliv, empaatia- ja vastutusvõimeline, usaldusväärne ning aus, omad erialast haridust ning soovid olla osake Tammiku Hooldekodu meeskonnast, siis anna endast märku!

Sinu tööülesanneteks on juhendada, toetada ning abistada kliente igapäevaelus vajalike toimingute sooritamisel.

Pakume Sulle tööd graafiku alusel sõbralikus ja toetavas meeskonnas.

*CV ja küsimused: tammiku@rakke.ee
Ootame kandideerimisi hiljemalt 31. märtsiks 2018*

Tarapita teel Vabariigi juubelile, vol.3

Pingutus, õnn ja ühtehoidmine – kaotavad nüüd, mil vabariigi sünnipäevast on möödunud vaid viiv, oma teatava tähenduse, mitte et sõnakõlks – lihtsalt – sellesse aega mahtus meeliülendavalt palju sügavaid puudutusi, mida sõnadesse ei pane...

Puudutus – oleks ehk ligilähedane kirjalikult väljendatav sõnum, mis seob meid, eestlasi oma maa, rahva ja rahvuskultuuriga. **Puudutus seob** – sidumine antud kontekstis ei ole enam mäng, hinge-seosed võivad teha haiget, meeldivalt haiget. **Puudutus seob eestlasi** – tunne, mida väga tihti ei kohta, **õnn**, kui saad osaliseks.

Oma rahvuskultuur puudutab ja seob eestlasi – olen kindel, et sama tunnet kandsid, kõik see ligi 100 rahvatantsijat-pilimeest ning üle 300 saalisviibija, 15. veebruaril k.a Estival Folk'l.

Estival Folk, Arsta Folkets Hus, Stockholm

Kõlavad eeltaktid, käsi leiab kää, pihud tulitavad, ärevuses tunned omaenese südamelööke...ja lähed avatantsule. Staatileine rütm, selgeksõpitud sammud vana Pakri tantsuga viib ajarännakule – kuidas osa läks üle mere ning osa jäi... Ei mingit võõristust ega kadedust, on vaid aeg, mis kõik haavavad parandab. Tantsusammul, rõõmsad pilgud kohtuvad, võõrast saab ühtäkki oma. Omade hulgas kohtab ka edumeelseid noori, kes tänapäeval läinud võõrsile maailma paremaks muutma. Kätlemine „Oige ja vasemba's“ viib viimsedki pinged, kuuldes tere'le sama keelse tervitusega vastamas – kätemeres liigub hea energia peopesast peopessa. Eestlaste ühtekuuluvustunne lõikab magus-valusalt. Ainus soov, et paljukõnelnud ühtehoidmine võõrsil, jätkuks ka kodu-Eestis.

Tantsupidu Eesti sünnipäeva auks saab hoo sisse, kui iga kollektiiv eri põhjamaa riigist saab võimaluse oma paremaid esitlusi demonstreerida. Tantsupidu Estival Folk, on justkui omamoodi minikoopia Kalevi-staadionilt – proloogi, soolotantsude ja võimsa finaaliga. Erandiks pole ka tühjade kohtade täitmine teiste rühmade tantsijatega. Pool päeva – tantsude lavaleseadmiseks ja peo kokkupanekuks – kuulub mõnel oskajal ka teise rühma tantsude õppimisele, et esinemisnumbrid ikka täiuslikud oleks. Tantsupidu ja selle ettevalmistus annab võimaluse ka

suhtlemiseks ning tutvumiseks. Selgub, et eesti rahvatants on jõukohane inglasele, uusmeremaalasele, soomlasele, rootslasele – kultuur ei küsi rahvust ega kombeid. Tulid ju nemadki kokku, et tähistada ühe väikeriigi – vaba 100. „Tuljaku“ lõputaktid lisavad peole ülevaid hetki kuhjaga, seistes võõral maal, tantsupartner taevassetõstetuna, tunned: „Eestlane olla on uhke ja hää...“. Nagu iga pidu, saab ka see lõpu. Ilus-armas on südaööl näha viimaste hulgas minekule sättimas 80-aastast vanapaari, kes garderoobis vaikselt oma mineviku tulekulugu pihivad, ise rõõmsalt kiites:

ra-Jaan“ ja „Tuljak“ kõnetab iga rahvaskaaslast – parim valik Galaõhtu kavas laulu- ja tantsupeo traditsiooni esitlemisel. Kaasaelamine ning aplaus võtab sõnatuks/jalust nõrgaks – kõik on liiga ilus, et olla tõsi.

„...me hoiame nõnda ühte ja läheme läbi mere...“

On neid imetabaseid hetki, mil tunned – **pingutus**, lõppresultaadi nimel, on end kuhjaga ära tasunud. **Ühtehoidmine** tekitab sisemuses jõu, millega liigutaks mägesid. Ühtekuuluvus peegeldub saalis veel tugevamalt, nähes hallipäiste härrade-prouade veekalkvel

söökide ning Raekoja peakoka Gunnar Ericssoni ja restoran „Mekk“ peakoka Rene Uusmehe poolt. Nauditav, põnev, stiilne õhtusöök, mida ilmestab eriliselt pöörane „Nobeli magustoit 2017“. Toidukorrad vahelduvad esinemisnumbrita: kild balletist „Kalevipoeg“, Arvo Pärt'i kollaaž, „Muinaslugu muusikas“, „Kaelakee hää“ ja finaalis võimas „Koit“. Õhtusöök kulmineerub tantsuga Kuldses saalis. Hallis argipäevade ja das kumab õhkõrn soov, et see imeilus hetk kestaks ja kestaks...

On hetki, mida ei oska veel sõnadesse panna, tunded vajavad aega ja selgi-

SEKS? Peomelus, Raekoja Kuldses saalis, astuvad ligi esmapilgul võhivõõrad härrad-prouad, rahvariideis memmed-taadid. Astuvad ligi, et sind katsuda, justkui ei olekski päris. Aga oleme...oleme kodu-Eestist. Jutt on sorav – eestikeelne, väikese aimata-va rootsipärase aktsendiga, ikka, kust pärit, mis rahvariee jne. Jutuajamiste jooksul poeb sisse tunne, justkui vanad tuttavad. Sellest aimub nende, rootsi-eestlaste – igatsus musta leiva, koduste nõmmede, vanade talumajade – igatsus kodu-Eesti järele. Aga nad on seal, oma uues kodus – Rootsis, tugevad. Nad on end kehtestanud, väike rahvas suurel maal – nad on eestlased Rootsis. Eestlasi oli Estivalile kokku sõitnud üle ilma – **eestlus** oli sel nädalal Stockholmis.

Üks eriline eestlane, Mai Raud-Pähn, kellele oleks tahtnud „tere“ öelda, jäi rahvasummas tabamata. Tema enda sõnadega: „Eesti on väga tubli!“, võiks teda ennast iseloomustada, kiites tema vitaalsust ja eesti-asja-ajamist, hoolimata tema vanusest – Mai on 2 aastat noorem, kui Eesti Vabariik! Nähes neid eluraskustest läbi käinud inimesi – hakkab mõistus tõrkuma – kuidas nemad said 70 aastat tagasi võõral maal hakkama, samas eestlased omal maal hädaldavad raske elu üle... Kohtumine sellise Eestiga...oli sügavalt puudutav, hariv, õpetlik.

Sul on maa, mis sind kannab, on riik, mis sind hoiab, on rahvuskasulased, keda sa võiks/peaks armastama ja austama. Meil on oma Eesti, mida hoida järgmised 100 aastat, on eestlased keda armastada – kas see polegi **ÕNN? Pingutus ühtehoidmise** nimel, väärib elamist. Elagu EESTI!

Tantsuselts Tarapita tänab: EV Kultuuriministeeriumi, Väike-Maarja Vallavalitsust, Stockholmi Eesti Rahvatantsurühma Virvel, Tarapita muusikuid – Eve Sarnet, Marju Metsman, Vahur Kivaste ja Lembit Kopso.

Aivar Liivalaid

Estival Folk, Tarapita tantsijad ja muusikud.

Foto: Erakogu

„Ei nüüd põle kiiret kuhugi, „Tuljak“ tõi noorusmälestused ja teie töite Eesti...“

Estival Gala, Bla Hallen, Stockholm Stadshuset

See hetk on käes. Pool aastat ettevalmistust: projektide kirjutamist, tantsutrenne, teavitussürituste korraldamist, ja nüüd oled kohal...veidi kõhe, aga samas uhke tunne, oled valitud, oled saadik kodu-Eestist. Stockholmi Raekoja Sinine saal, iga-aastaste Nobeli Galaõhtute atmosfäär, silmipimestav Kuldses saal. Kahel päeval võimaldatakse üürrike tund saaliprooviks-harjumiseks, et 17. veebruaril astuda Galaõhtul lavale koos sõprusrühma „Virvel“ 8 tantsija ning Raul Talmari segakoori K.O.O.R.-i ja Stockholmi Eesti segakooriga. „Kae-

silmist üleelatud raskusi ja rahulolu – nüüd oleme kohal. Meie olime nende jaoks kohal – oleme **Eesti**. Oleme eesti rahvuskultuuri kandjad.

Gala/Galakväll e pidulik õhtusöök kulgeb kindlate reeglite järgi. Aimu ülipidulikust atmosfäärist annab koht lauas, tuhande eestlase seas, 5-käigulist õhtusööki nautides. Menüü peegeldab eesti maitseid, eestimaiste toorainetega, kokkupanduna Nobeli-õhtu-

mist. Õnn, rõõm ja eestlaste armastus oli meiega, kui tarapitalased-virvellased, seisime Stockholmi Raekoja Sinise saali laval. Kõlas „Mu isamaa on minu arm...“, tuhatkond eestlast seisid püsti. Oli hetk, mil kõigi pilt läks uduseks, põskedel pärlendasid pisarad, oli vaid uhke tunne...Väike rahvas, suure riigi pealinnas teeb end kuuldavaks-nähtavaks – eestlastega arvestatakse. Mis teeb ühe eestlase EESTLA-

Väike-Maarja aleviku keskväljaku ehitusest

Avaldan oma arvamuse Väike-Maarja aleviku rekonstrueerimise teemal olles erinevates rollides.

Kui volikogu majanduskomisjoni esindaia:

Ei pea ehituse peatamist vajalikuks, sest sellel puudub igasugune vajadus ja mõistlik põhjus. Pealegi ei ole selleks tekkinud vajadust ka eelnevatel aruteludel.

Kui Georg Lurichi fondi halduskogu liige:

Lurichi fondi halduskogusse kuuluvad: Olev Liblikmann, Raul Rebane, Sven Kesler, Hans Kruusamägi ja Ilve Tobreluts. Kõik Lurichi fondi halduskogu liikmed on olnud kursis Väike-Maarja keskväljaku arengutega ja oleme selle teemaga aastaid tegelema. Tundub tõeliselt otsitud põhjusena Sven

Kesleri väide, et midagi on ootamatult valesti läinud. Pigem tähendab see, et Sven Kesler oma töö tegemata jätnud ja mina lihtsalt ei pea viisakaks seda nüüd tagantjärele teiste süüks ajada.

Kui kohalik maksumaksja:

Ma ei toeta oluliselt suuremate kulude tekitamist maksumaksjale (ehitust-rahvid ja ümberprojekteerimised, uued hanked, uued ehitustööd), mis tuleneksid tänaste ehituslepingute lõpetamisest ning sellega ka ilmselt keskvalitsuselt saadavast toetusest ilmajäämisest. Pean oluliseks, et meie avalikus ruumis oleksid mõistlikud juurdepääsud ja parkimiskohad keskväljaku ümbruses olevatele hoonetele ning kogu avalik ruum oleks uues kvaliteedis välja ehitatud. Tundub ühekülgse probleemi tõstatamisena, et projekti tegevustes tuuakse välja OG Elektra parkimiskoh-

tade rajamine niiöelda maksumaksja raha eest. Parkimiskohti on vaja. Auto-de hulk on aastate jooksul oluliselt kasvanud (loodan, et see kasv küll edaspidi nii kiire ei ole), vaadakes kasvõi meie kortermajade ees olevate autode hulka ning parkimisvajadusi. Meie, kohalikud elanikud, oleme ju peamised avaliku ruumi kasutajad ning meie liikumine peab olema mugav. Kui see muutub ebameeldivaks, siis varsti vuramegi linna suurtesse kaubanduskeskustesse (lahedad parklad) ning pikemas perspektiivis kaotame maapiirkondades kaubandust veelgi.

Kui ettevõtja:

Olen seotud nii Georgi söögitoaga, kui ka Pikk tn 16 hoone arendusega. Minu ettevõtte jaoks on oluline, et Väike-Maarja keskväljak selliselt välja ehitataks. See tõstab piirkonna mai-

net ning kavandan ka ise seoses sellega uusi investeeringuid Georgi söögitudupa. Lisaks ka Pikk tn 16 hoone juurdepääsutingimused paranevad ning hoones asuvad mitmed ettevõtjad, kelle jaoks on klientide ligipääs oluline. Leian, et investeeringud kohaliku infrastruktuuri ongi ettevõtja ootused kohalikule omavalitsusele.

Kui vallakodanik:

Ei näe vajadust rahvaküsitluseks praeguses olukorras, kuna ehitusprojekt on avalikkusele kättesaadav/üleval olnud juba piisavalt kaua (valla kodulehel, raamatukogudes) ja kõigil on olnud võimalus parandusettepanekuid teha. Lisaks on vallakodanikuna olnud info kättesaadav nii eelnevalt valla infolehest, kui Virumaa Teatajast. Pigem tunnen heameelt, et aastatepikkused lootused hakkavad lõpuks täituma ning kõik, kes Väike-Maarjast läbi sõidavad, saavad tõdeda, et siin on inimesed, kes panustavad ka esteetiliselt väljanägemisse. Kohaliku elanikuna paranevad

ka minu elutingimused.

Kui volikogu liige:

Olles ära kuulunud osapooled ning hinnates juba varem tehtud samme ning tänast olukorda, siis pean mõistlikuks avaliku ruumi projektiga edasi minna targalt ja sõbralikult. Mõttetu kaklemine heidab tegelikult varju kõigile meile tervikuna. Olles kuulunud pikalt Väike-Maarja vallavolikogusse, leian, et tänasel hetkel tehakse volikogu komisjonides ja istungil tõsiselt tööd. Otsused on arusaadavad ning arutelud on asjalikud, koostöö vallavalitsuse ja volikogu poolt on olemas. Seda kurssi tuleb edasi hoida.

Lugupidamisega

Avo Part

Vallavolikogu liige

Mõistlikult juhitud 100 aastast Eesti Vabariiki!

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva puhul toimus pidulik vabaõhuaktus Juhan Kuke sünnikohas Kärü külas

22. veebruaril said Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul kunagiste riigimeeste fotoskulptuurid nende sünnikohtades ja mitmed teised sümbolkujud üle Eesti kaela sinimustvalged sallid.

Riigikogu esimees Eiki Nestor ja vallavanem Indrek Kesküla sinimustvalgega sallitatud riigimees Juhan Kuke fotoskulptuuri juures.

Riigimees Juhan Kuke sünnikohas Kärü külas asuva mälestuskivi juures peetud pidulikul vabaõhuaktusel sidus Eesti iseseisvushõõnõtte sõnastaja ja iseseisvusmanifesti algteksti koostaja Juhan Kuke elusuurusele fotoskulptuurile rahvusvärvides salli kaela Eesti Vabariigi Riigikogu esimees Eiki Nestor. Uhke

liikumise alusepanijana kui pangadi- rektorina. Ta ütles, et on väga oluline teada, kes on meie kodukohast tuule tiibadesse saanud ning võttis Juhan Kuke panuse Eesti riigi rajaja ja suuna- näitajana kokku Trivimi Velliste sõna- dega: „Juhan Kukk oli mees, kes rääkis vähe, aga tegi palju.“

Kärü küla poolt meenutas Juhan Kukke Jüri Aavik ning pani oma külast sirgunud suurmehe mälestuskivi juur- de lilled ja rahvusvärvides küünla.

Krõbedad ja karge talvepäeva enne- lõunal peetud vabaõhuaktusele oli kogunenud mitukümmend inimest, osalesid Kodutütred, Väike-Maarja gümnaasiumi riigikaitse õpilased ja Simuna kooli õpilased, esindatud oli Kaitseliit. Mälestuskivi juurde asetati Juhan Kuke mälestuseks lilli ja küünlaid.

Juhan Kuke sünnikohas toimunud pidulik vabaõhuaktus oli üks võimalusi mõelda saja aasta tagustele sündmus- tele ja avaldada austust neile, kelle tegevus pani aluse meie oma riigi sün- nile.

Pidulikult sinimustvalgega sallit-atud Juhan Kuke fotoskulptuur võeti Kärü külast kaasa ka mitmele 22. ja 23. veebruaril meie vallas toimunud aktu- sele: Rakke kultuurikeskusesse, Simuna rahvamaja, Väike-Maarja seltsimajja. Seega jõudis siitkandi suurmehe süm-boolne kujutis Eesti Vabariigi 100. aas-

22. veebruari pidulikul vabaõhuaktusel Juhan Kuke sünnikohas Kärü külas.
Foto: 2 x Ilve Tobreluts

salli oli valmis kudunud vilunud Põlva- maa käsitöömeister Kaire Lihtsa.
Vabaõhuaktusel peetud kõnes mee- nutas riigikogu esimees Eiki Nestor, et Juhan Kukk vormistas paberile selle va- baduse, mis eestlaste hinges oli aasta- sadu pulbitsenud. „Iseseisvusmanifest on esimene dokument, millel põhineb meie vabariik,“ rääkis Nestor.
Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla tõi oma kõnes välja Juhan Kuke kui riigimehe tähtsuse nii riigivanema- na, riigikogu esimehena, ühistulise

tapäeva aegu väga paljude inimesteni. Edaspidi hakkab riigimees Juhan Kuke fotoskulptuur paiknema Simuna koolis, aga olulistel puhkudel on seda võimalik sealt mujalegi viia, et me kõik, nii noored kui vanad, tunneksime Juhan Kuke ka piltide pealt ära ja teaksime, et just tema – siitkandist pärit suurmees – koostas meie iseseisvusmanifesti alg- teksti.

Ilve Tobreluts

Tüdrukust vanaemaks...

Janar Rückenbergi (jaanuar/veebruar 2018)

Tütreke, õde, neiu ja temake, daam, tädi, vanamemm või armas emake.

Nii kujuneb see müstilisel veetlev sugu, kulgeb peaaegu iga naise elulugu.

Algul ta on tütreirts, pisikene ja väike, oma issi-emme kevadine päike.

Kleidikesed, juuksekkummid, sidsid ja satsid, nukunurk, roosad sukad ja pisikesed patsid.

Kuid rauguvad paratamatult lapsepõlve tuuled, ning asemele tulevad värvitud huuled.

Geelküüned ja meigitud silmad, nii ahatlevad suveõhtude sumedad ilmad.

Ja peagi platsis on ka huvilised peidud, nii tüdrukutest saavadki kaunid neid.

Igast noorikust lõpuks naine sirgub, kes omakorda hoolsaks emaks virgub.

Kohus nüüd on kodusoos just tagada, mehele tuge ja lastele hellust jagada.

Argipäev ja kiirete hommikute melu, asendavad sumedate suveõhtute elu.

Küpsust tunnistades tuleb uuendada tualette, valmistada õhtuks perele kartulit, kastet ja kotlette.

Aga eilsed neid ongi ju tänased emmed ja homse oleviku vanamemmed.

Kangemaid prille võib vajada siis silm, aga see on ka pannkooki ning lastelaste maailm.

Heegelnõel ja vahet valutat puus, teleseriaalid ning hallinev juus.

Nõnda laabubki naiselikkuse viimane vaatus, kulmineerub õrnema soo maine saatust.

Maailm naisteta katkine oleks, inimintervjuu teise pooleta ju elu poleks.

Kallid naised, tundke täna erilist uhkust ja võtke kohustustest veidi puhkust.

Mehed, täna on naistepäev, mitte 1. aprill, kinkigem oma naistuttavatele üks kaunis lill.

Simuna raamatukogu 100

Küünlakuu keskel tähistas Simuna raamatukogu 100 aastast juubelit koos Simuna naisteklubiga.

Riina Tüllil on üle poole sajandi Simuna raamatukoguga ühte jalga astunud.

Sada aastat tagasi, 1917. aasta ke- vadel, said aktiivsed naised kokku ja otsustasid asutada Simuna naiseltsi. Seltsil oli kaks ülesannet: harida naisi poliitiliselt ja asutada raamatukogu. Kihelkonnas veel ühtegi raamatukogu ei olnud ja selle järele oli tungiv tarvi- dus.

Raamatute soetamiseks korraldas selts paar piduõhtut ja perekonnaõh- tuid ning avas raamatukogu esialgselt viiekümne raamatuga. 1944. aastaks oli kogus ligikaudu kaks tuhat eksempla- ri. Sõja ajal raamatukogu hävis. Pärast sõda avati raamatukogu Kurtina kogust saadud raamatutega.

Saja aasta jooksul on Simuna raa-

Näitus „Simuna raamatukogu 100. Simuna naiselts 100“.
Foto: 2 x Mary Tammet

matukogus töötanud kuus inimest. Esi- mene raamatukoguhoidja oli Helene Klaus ning raamatud asusid tema kor- teris. Aegade jooksul on raamatukogu Simunas üheksa korda kolinud. Kõige kauem, kakskümmend viis aastat, on raamatukogu olnud Simuna rahvama- jas ning sama kaua ka Avanduse mõi- sas. Alates 2011. aastast on raamatuko- gu taas rahvamajas ilusates renoveeri- tud ruumides.
Nii, nagu sada aastat tagasi oli raa- matukogu asutajaks Simuna naiselts, oli raamatukogu juubeli suurelt tähis- tamise mõtte algatajaks Simuna nais- teklubi.

Raamatukogu koostas juubeliks väl- japanekud „Raamatukogu vanimad raa- matud“, „Simuna Naiseltsi raamatud“ ning näituse „Simuna raamatukogu 100“.
Suur tänu Väike-Maarja valla va- nemraamatukoguhoidjale Anu Lau- metsale, kes Simuna raamatukogu ma- terjalid kenaks näituseks vormistas.
Aitäh naisteklubi esinaisele, Mary Tammetile, naiseltsi ning raamatuko- gu juubeli tähistamise eestvedajale.

Simuna raamatukogu
Riina Tüllil

Simuna naiselts – 100

Simuna naiselts kutsuti ellu 1917. aastal. Põhikirja kinnitas Rakvere-Paide rahukohus 1919. aastal. Naiselts asu- tas Simunasse raamatukogu, korraldas üritusi ja kutsus koolitajaid kohalikke naisi poliitiliselt harima.

1996. aastal taasasutati naiselts Hans Kruusamägi initsiatiivil. Esinai- seks sai Reet Maadla. Alustati erinevate koolituste ja õppereiside korraldamise- ga. Kaunite koduaedade konkursi kor- raldamisega Avanduse vallas. Remon- diti ja sisustati Avanduse mõisahoones naiseltsi tuba. Alustati teemaõhtute läbiviimisega Simuna rahvamajas. Kor- raldati külastusreise vabariigi auhinna- tud kaunitesse koduaedadesse. Reet Maadla eestvedamisel alustati ka nais- teklubi keskpäevakohvikute korralda- misega. MTÜ Simuna Naisteklubi nime all tegutsetakse aastast 2000.

Alates 2016. aastast tegutseb klubi Mary Tammeti eestvedamisel. Oleme jätkanud vanu traditsioone. Lisandu- nud on foto- ja kunstinäituste ekspoe- neerimine.

Koos Eesti Vabariigi 100. sünnipäe- vaga tähistasime 17. veebruaril Simuna naiseltsi 100. ja Simuna raamatukogu 100. sünnipäeva. Koos küllalistega oli selleks õhtuks rahvamaja kogunenud ka 100 inimest.

Tähtsündmuseks oli „Raamatukogu 100“ näituse avamine Simuna rahva- majas. Näitus on mõeldud ka Eesti- le kingituseks ning lisatud Eesti 100 sündmuste sarja.

Tänuks kingituse eest saatis riigi- kantselei meile kauni metallplaadi kir- jaga „EESTI VABARIIK 100 SIMUNAS“. Näitus jääb kõigile vaatamiseks Simu- na raamatukogu ruumidesse, plaadile tuleb leida väärkas koht rahvamaja seinal.

Täna Riina Tüllit ja Väike-Maarja raamatukogu, Simuna rahvamaja ja kõiki naisteklubi liikmeid.
Suur tänu toetuse eest: Hans Kruu-

samägi, Helmut Hiitemann, Kalev Nõm- miste ja Väike-Maarja Vallavalitsus!

Simuna naisteklubi
Mary Tammet

Tekst ajalooliselt ürikult – Simuna Naiseltsi kirjalt Rakvere-Paide Ra- hukogule:

Rakvere-Paide Rahukogule
Simuna Naiselts 13. mail 1919. a
Simunas

Simuna Naiselts sai kutsutud elus- se 1917. aasta kevadel, Vene revolut- siooni järele, kus iga inimene tegevuse järele ihkas. Olid ju maal kihelkonna elanikud, iseäranis veel naesterahvad, poliitilisel kui ka ühiskondlises alal täiesti vilumata. Kuid suured valimised seisid ukse ees: valla ja maakonna nõu- kogudesse, hiljem ka Vene Asutavas- se Kogusse. Et rahvale asja selgitada, otsustas Simuna Naiselts kõnelejaid kutsuda, kes poliitiliste rühmade ja va- limisviiside üle seletust annaksid. Ke-

vadel, 1917. a, avati Tartus poliitilised kursused, ja et eneste hulgas rohkem asjatundjaid isikuid oleks, saatis ka Naiselts oma liikmetest kolm inimest kursustele. Säält tagasi tulles selgitasid nimetatud isikud mitmel korral koha- pääl poliitilist olukorda, peale selle sai väljast mitmel korral kõnelejaid kutsu- tud selleks otstarbeks.

Teiseks ülesandeks oli seltsi raama- tukogu asutada. Nimelt ei olnud kihel- konnas asuvaltel senistel seltsidel veel ühtegi raamatukogu olemas, nii et selle järele tungiv tarvidus oli. Oma mõtete teostamiseks pani Naiselts toime paar piduõhtut, korraldas perekonna õhtuid ja avas raamatukogu – esialgselt 50 raamatuga.

Nüüd siis viimaks võime loota, et Simuna Naiselts käesoleval aastal täieõiguslise liikmena Eesti Vabariigis töötada võib, et omi sihte täielikult saavutada.

Seltsi juhataja A. Kuus
Kirjatoimetaja H. Trinkman

Simuna naisteklubi 100. sünnipäeval.
Foto: EraKogu

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva aktusel tänati tublimaid

Eesti Vabariigi 100. aastapäevale pühendatud aktusel Väike-Maarja seltsimajas 23. veebruaril tunnustati ja tänati tublisid tegijaid: valla aasta tegijat, auväärseid ja aktiivseid vallakodanikke, paikkonda rohkesti panustanud ja spordiaasta paremaid.

Vallavolikogu esimees Ene Preem ütles aktusel peetud pidupäevakõnes: „Nii nagu ei peatu maailm, nii ei pea-

Ene Preem ja vallavanem Indrek Kesküla tänasid ja õnnitlesid valla aasta tegijat, rukkikuningas Hans Kruusamäge ning andsid talle üle aasta tegija tunnustuse ja auhinna – Ermo Loodi valmistatud teemakohase sepise. Aasta tegija auhind – uhke ja võimas nime tahvliga sepissirp – oli rukkikasvatuse propageerijale ja eestkõneleajale Hans Kruusamäele igati kohane kingitus.

Vallavolikogu esimees Ene Preem vabariigi aastapäeva aktusel.

tu ka meie tööd ja tegemised oma riigi kujundamisel, kaitsmisel ja paremast parimaks ning turvalisemaks kodukohaks muutmisel. Aina kiirenevas ja laiali pillutavas maailmas on meie põlvkondade kord ja kohustus kindlus-

Eesti rukkikuninga tiitlit kannab Hans Kruusamägi 2007. aastast. Kuningana hoiab ta elus rukki kasvatamise traditsioone ning õpetab noortele austust leiva ja leivavilja vastu. Rukkikasvatuse kõrval on ta ka üks Eesti

Esineb Väike-Maarja pasunakoor, dirigent Vallo Taar.

tada Eestimaa ja rahva tulevikku nagu seda tegid 100 aastat tagasi meie vanavanemad – et püsiks eesti rahvas ja eesti keel. Jätkugu meil selleks tarkasid tegusid ja kannatlikku meelt ning usku nii endasse kui oma rahvasse. Siin saalis on palju tublisid Väike-Maarja valla inimesi, kes on oma tegevusega olnud

suuremaid kalakasvatajaid. Põllumajanduse ja kohaliku elu edendamise eest omistas president Kersti Kaljulaid Hans Kruusamäele tänavu Valgetähe IV klassi teenetemärgi. Lisaks on Hans Kruusamägi aktiivne sportlane ja spordielu edendaja, kellel on ette näidata ka mitmeid medaleid spordiveteranide

Vallavanem Indrek Kesküla tänusõnad Elektrilevi OÜ esindajale Priit Paltmannile.

teistele eeskujuks. Tänane pidupäev on eriline ja just täna on igati sobilik tunnustada silmapaistvaimaid meie seast, kes on andnud väärika panuse meie valla arengusse.“

maailmamängudelt. Valla aasta tegijaid on välja selgitatud alates 2003. aastast. Hans Kruusamäele antud tunnustus kandis juba 15. järjekorranumbrit. Esimene valla

aasta tegija tunnustus väljastati Kilti kooli tollasele direktorile ja A. J. von Krusensterni nimelise MTÜ eestvedajale Lembit Keerusele, möödunud aastal tunnustati aasta tegijaks aktiivne ettevõtja ja majanduse edendaja, Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi eestvedaja Jaak Läänemets.

Hans Kruusmägi kõrval oli valla aasta tegija nimetuse kandidaadiks Mary Tammet – entusiastlik ja pühendunud Simuna Naisteklubi esinaine, harrastuskunstnik ja dekoraator-kujundaja, kelle looming kaunistab meie valla, aga ka paljusid Lääne-Virumaa sündmusi. Mary Tammeti kaudu tänati ja tunnustati ka äsja oma tegutsemise 100. aastapäeva tähistanud Simuna Naisteklubi ning sooviti, et Simuna naised oleksid jätkuvalt aktiivsed ja rikastaksid piirkonna kultuurielu ka järgmised 100 aastat.

Eesti riigi 100. aastapäeval oleme tänulikud neile, kes 100 aastat tagasi asusid ehitama Eesti riiki. Aga meil on põhjust üheskoos rõõmustada ja olla tänulik ka neile, kes on aidanud ehitada meie valda ning jätavad oma tegevusega märgatava jälje siinse paikkonna arengusse ja elu edenemisse. Tublimaid tunnustati tänukirja ja meenega.

Riina Tüllil

Kuidas kirjeldada raamatukoguhoidjat? Riina töökaaslasel tegid seda nii nagu kirjeldatakse raamatukogu teavikuid. Teos: Riina Tüllil; Leidumus: Simuna raamatukogu; UDK: 929 (st ajaloolised isikud); Autor: Eks elu ja töö ole õpetanud; Pealkiri: Grand old lady, tiitel omistatud 17.02.2018, Simuna raamatukogu 100. sünnipäeval; Ilmumisaastad: 1944/1963; Kirjeldus: Rõõmsameelne ja vahetu kaaslane, kelle otseütleliste taga on soe süda. Hakkaja inimene. Ise osaleja ja alati olemas, kui on abi või nõu vaja; Märksõnad: Hea huumorimeelega, sõnakas, töökas ja kohusetundlik; Täiendanded: Naisteklubi, näitering, valimised, muinsuskaitse, kooliraamatukogu.

Tantsuselts Tarapita

Tantsuselts Tarapita viis tänavu Eesti rahvatantsu Rootsi ja osales Estivalil – Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks korraldatud uhkel tantsupeol Stockholmis. Estival Folgil esinesid eestlaste rahvatantsurühmad ja muusikud Norrast, Soomest ja Rootsist ning Eesti esindajana Tantsuselts Tarapita. Koos tantsumustreid põimides kanti ühiselt edasi Eesti rahvatantsu traditsioone. Tarapita kutsus Rootsi esinema Stockholmi Eesti Rahvatantsurühm Virvel. Tantsuselts Tarapita oli abiks ka rukkikuningas Hans Kruusamägil suure aktsiooni „Sada rukkipõldu ja miljon juubelileiba Eestile“ sündmuste sisustamisel.

Hanno Tamm

Sihikindla ja väsimatu kodu-uuri ja sõjaajaloohuvilise Hanno Tamme eestvõttel jõudis möödunud aasta oktoobris Väike-Maarjasse rändnäitus „100 aasta tagune eestlaste manifestatsioon Peterburis.“ Näitus andis põhjaliku ülevaate meie riikluse arengus olulisest tähtpäevast – Eesti autonoomia väljakuulutamisest Venemaa Ajutise Valitsuse poolt Petrogradis. Sügava missioonitundega Hanno Tamm kannab südames EESTI VAIMU. 1968. aastal, kui Eesti iseseisvuse väljakuulutamisest möödus 50 aastat, aga Eesti enam vaba ei olnud, valmistas Hanno

Tamm vaskse Eesti vapi kujutise aastarvudega 1918-1968 – ka nii sai kee-
rulistel aegadel EESTI VAIMU hoitud ja kantud.

Kadri ja Lembit Kopso

Kaarli talu pagaritöökojas valmivad talu oma põldudel kasvatatud viljast karaskid, küpsised, koogid ja sõjate lemmikud – seemnekrõpsud ning küpsetatakse ehedat, juuretisega koduleiba. Kahel aastal järjest on Kaarli talu pagaritöökojas valminud tooted võitnud üle-eestisel konkursil „Parim talutoit“ esikoha pagaritoodete alagrupis. 2016. aastal sai kõrge tunnustuse

Kaarli talu perenaine Kadri Kopso.

osaliseks Kaarli talu seemnekrõps ja 2017. aastal matkaleib. Talu pererahvas lööb alati hea meelega kaasa kohaliku toiduga seotud ettevõtmistes. Aastaringelt pakutakse huvilistele võimalust talu tegemistega kohapeal tutvust teha ja erinevates talutoidu õpitubades osaleda.

Luule Matrov

Luule on kauaaegne valla avahool-dustöötaja, kes on osutanud koduteenuseid. Ta osaleb aktiivselt kogukonna elus, on olnud mitme vallavolikogu sotsiaalkomisjoni ja volikogu liige. Luule Matrov on alati rõõmsameelne ja abivalmis ning saavutab kergelt klientidega hea ja usaldusliku kontakti. Inimesena on ta soe ja sõbralik.

Marika Õim

Marika töötab vallas tugiisikuna, toetades lastega peresid. Ta oskab luua perega usaldusliku suhte ning tema peale võib alati kindel olla. Marika Õim suudab lahendada ka ületamatutena

Tugiisik Marika Õim.

näivad probleemid, olles ise seejuures alati rõõmsameelne, abivalmis ja positiivne.

Ilme Sein

Väike-Maarja rahvatants on käinud Ilme Seinaga käsikäes üle poole sajandi. Tema juhendamisel on valminud paljud erinevad tantsukavad, mille-ga on rohketel üritustel üles astunud.

Nüüd juba pea kümmekond aastat on Ilme ja tantsurühm Kuremarjad pühendunud seeniortantsule. Tantsutraditsioonide hoidjana ja elupõlise tantsu-õpetajana on Ilme Sein aktiivne ja ettevõtlik, liigub ise ja suunab liikuma teisi.

Hillar Kasu

Hillar Kasu on 20 aastat vedanud Simuna spordielu. Simuna spordihoo-ne on paik, kus kohtuvad nii noored kui vanad, nii Simuna kooli praegused kui endised õpilased, kellest paljud on just Hillar spordi juurde juhatanud. Heade organisatsioonivõimete-ga Hillar Kasul on suured teened Simuna kandi edukate sporditraditsioonide, eeskätt korvpallitraditsioonide kujunemisel. Spordimehe hinge ja mõnusa huumorisoonega Hillaril käivad töö ja hobi käsikäes – ta on õige mees õigel kohal.

Elektrilevi OÜ, esindaja Priit Paltmann

Elektrilevi uuendas Rakke ja Väike-Maarja alajaamad, tööd läksid kokku maksma 2,4 miljonit eurot, see on ligikaudu 25% ehk veerand Väike-Maarja valla eelarve aasta põhitegevuse kulu-dest. Elektrilevi paigaldas värskelt valminud hoonesse uued kaugjuhitavad seadmed, mis võimaldavad rikkekoh-ti kiiremini tuvastada. Piirkonnas on nüüd üle 8000 kodu ja ettevõtte, mis on varustatud töökindlama elektriga.

Vao Agro OÜ, esindaja ettevõtte tegevjuht Meelis Robam

Vao Agro OÜ on suutnud arendada meie vallas põllumajandust ka keerulistel aastatel. Ajal, kui mitmed teised ettevõtjad likvideerisid olude sunnil piimakarja, jätkas Vao Agro piimakarjakasvatusega ning ehitas lautu veel juurdegi. Töökohad säilisid ja säilis ka mitmekesisem põllumajandus.

2017. aasta säravaimate sporditäh-tede väljaselgitamiseks esitati valla rahvaspordiklubile kokku 16 nominenti, kelle seast 7 said aasta sporditähe tiitli.

Aasta sportlik neu – Jonete Visnapuu

Jonete tegeleb nii sumo kui ka nais-temaadlusega. 2017. aastal oli sumos tema parim tulemus 3. koht Euroopa noorte meistrivõistlustelt. Jonetet tunnustati Eesti Olümpiakomitee aukir-jaga kõrgete sportlike saavutuste eest 2017. aastal.

Aasta sportliku neu nimetusele kandideerisid ka Õne-Liisi Viidas, Birgit Toming, Eliise Kivistu ja Kati-Ly

Aasta sportlik neu Jonete Visnapuu ja aasta sportlik noormees Virgo Raja.

Randviir.

Aasta sportlik noormees – Virgo Raja

Kõrgetasemelisel Estonian Wrestling Federationi noorteturniiril Tallinn Open 2017 – Kristjan Palusalu noorte maadlusvõistlusel, kus osales ligi 2000 noor- maadlejat maailma eri paigust, võitis Virgo Raja kreeka-rooma maadluses kuldmedali ja vabamaadluses pronksmedali. 2017. aastal võitis Virgo erinevatel maadlusvõistlustel kokku 11 kuldmedalit, 5 hõbemedalit ja 5 pronksmedalit.

Aasta sportlikuma noormehe nimetusele kandideerisid ka Aivar Ellam, Marti Alt ja Thristan Paju.

Aasta naisportlane – Ellen Anett Põldmaa

**Aasta naisportlane
Ellen Anett Põldmaa.**

Ellen Anett on 2017. aasta Eesti naiste korvpallimeister FCR Media/Rapla võistkonnas, naiste Balti liiga

2. koha ja Eesti-Läti ühisliiga 4. koha omanik. Lisaks korvpallile tegeleb Ellen Anett ka triatloni, jooksmise ja ratsaspordiga. Sõbrad ütlevad nii: Ellen Anett on alati väga motiveeriv trennikaaslane. Ta on osav tutustõtja nii vabal ajal kui ka treeningul ja võistlustules. Ta on väga sihikindel ja jätab sageli mulje, et ta ongi väsimatu. Kaaslaste sõnul peab tema puhul paika ka lause, et ta on oluliselt kavalam kui rebane!

Aasta meessportlane – Harri Kullas

Motokrossiga tegeleva Harri Kullase õnnestunud medalikolmikusse sõita nii Eesti, Inglismaa kui Hollandi meistrivõistlustel, Rahvuste krossil jõudis ta Eesti koondise koosseisus 8. kohale.

Maailmakodanikuna on Harri Kullas seotuks Väike-Maarja ja isakoduga. Ta tuleb kodukohta igal võimalusel ja tal on siin palju sõpru – lausa oma fännklubi, kes käib võistlustel kaasas ja elab tema tegemistele tuliselt kaasa. Harri on sõbralik ja avatud naerusuine noormees, kes on noortele heaks teejuhiks, näitamaks, kuhu võib jõuda oma sportlike saavutustega, kui oled visa ja töökas.

Aasta meessportlase nimetusele kandideeris ka jalgrattaspordiga tegelev Tair Stalberg.

Aasta sportlik veteran – Ennu Aoveer

Ennu on kahekordne Euroopa meister sangpommispordis vanuseklassis 75+ ning on saavutanud häid kohti Eesti meistrivõistlustel sisesõudmises. Ta on teinud edukalt kaasa ka Lääne-Viru

maa meistrivõistlustel kergejõustikus. Ennu on ehe näide sellest, et vanus on ainult number passis ja sellest, et vanaks mitte ei saada vaid hakatakse. Ennu pole hakanud, tal pole vanadusega lihtsalt aega tegeleda.

Aasta sportliku veterani nimetusele kandideeris ka väga mitmekülgne ja tegus spordimees Väino Stoltzen.

Aasta võistkond – köieveo meeskond

25. Eesti valdade suvemängudelt toodi 1. koht ja ihaldatud kuldne võidukarikas. Kuus aastat on väga edukalt veetud kõit sama võistkonnaga: Argo Aonurm, Priit Beljaev, Sten Karro, Andres Kruusamägi, Kalle Piirioja, Kalev Õim ja kapten Aare Prants.

Aasta spordiedendaja – Bruno Vaher

Märksõnaks on Väike-Maarja mudelihalli arendamine. Brunot saab iseloomustada kui mõnusa positiivse sisuga spordisõpra ja spordiaktivisti. Bruno on suutnud anda kurvalt tühjalt seisnud hoonele teise nooruse ning tänu temale on kuulda õhtuti ja nädalavahetusel mudelautode võidusõidusuminat. Nii isad kui pojad toimetavad raja ääres käsikäes. 2017. aastal vahetati automudelihallil Bruno ja tema meeskonna abil ning Leader-programmi toetusel kõik aknad.

Sel aastal ei valitud parimat ega edukamat treenerit, otsustati hoopis, et kõik meie noortega tegelevad treenerid vääriksid võrdselt au ja kiitust. Kõige paremini kiidab tegijat tema töö – kõik nad pälvisid tänu tubli panuse eest Väi-

ke-Maarja valla spordielu.

Väike-Maarja mudelihalli tegevuse eestvedaja Bruno Vaher.

Foto: 8 x Kairi Voosalu

Maris Kaarjärv

Maris on Väike-Maarja suusalastega tegeleenud juba neli aastat. Selle ajaga on treeninggrupp kasvanud 16-liikmeliseks ning ka vabariiklikel võistlustel on suusaklubi musta-rohelisekirju suusadressi kandvad lapsed sagedased külalised pjedestaalil.

Lembit Kalter

Lembit on väikese klubi suur treener, keda kiidab ka kogu vabariigi maadlusseltskond. Treenerina

on Lembit range ja nõudlik, hoolitsev ja kasvatav, märkav ja abistav. Treener, kes on suutnud suurele matile viia mitmeid sitkeid sumotore ja maadlejaid, kes toonud koju kilode kaupa medaleid.

Vaido Rego

Vaido on Eesti U18 korvpallikoondise peatreener. Meil on tema kasvatada, kantseldada, trenenida kolm gruppi väikseid korvpallureid, kelle imelood alles ootavad oma järke. Vaido on sihikindel ja kohusetundlik treener, kes oskab panna oma õpilased tegema just seda, mis väikeste korvpallurite sportlikku arengut kõige efektiivsemalt mõjutab.

Muusikalist meelelahutust pakkusid kontsertaktusel Väike-Maarja Pasunakoor ning duo Martin Trudnikov ja Peeter Pöder. Maitsva suupistelaua eest kandsid hoolt Väike-Maarja õppekeskuse õpilased ja õpetajad.

Eesti Vabariigi 100. aastapäev oma erilisusega pani kõiki mõtlema minevikule, tehtule ja loodule, aga andis ka kõigile võimaluse kavandada oma mõtetes tulevikutegemisi, et seni loodut ja omandatud kogemusi järgmise 100 aasta teekonnal edukalt ja mõistlikult kasutada ning uusi väärtusi järjest juurde luua.

Ilve Tobreluts

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva aktus Rakkes

Olen iva Su algusest, Eestimaa, olen kild Su paesest pinnast ja suutäis Su leivakäärust, olen tõru Su hiietammest ja sulg Su pääsutiivast, hell ebe Su rukkilildest ja Su aadete narmasjuur, Eestimaa.

Nende Helju Mikkeli sõnadega algas Rakke kultuurikeskuses EV 100 kontsertaktus. Luule-laulu-tantsupõimiku esitasid Rakke kooli lauljad ja tantsijad. Põhjamaa „karget“ tantsu ilmestasid ka kultuurikeskuse rahvatantsijad. Oli südamlilik ja sisukas kontsert. Suur tänu kooliperele – Helen, Leonore ja tant-

suõpetaja Riina!

Meie kontsertaktusel musitseeris ka Väike-Maarja pasunakoor.

Vallavolikogu esimees Ene Preem ütles oma aktusel peetud kõnes: „Väike-Maarja vald on täpselt niisama tugev kui on meie inimesed, kelle õul on tihti koormate kaupa vastutust. Olete eeskujulikud vedurid, järjepidevuse tugisambad ning oma ala meistrid. Paljudel teist on oma kogukonnas kokupuude mitmete põlvkondadega, te olete kujundanud kogukonna kui terviku väärtusi ja ilmavaadet. See on suur vastutus, mille olete võtnud ja auga kandnud.“

Vallavanem Indrek Kesküla ja volikogu esimees Ene Preemi poolt tublimatele veduritele ja tänukirjade näol üle antud tunnustus on vallapoolne aus-tusavaldus ja tänukummardus:

Leelo Ambos – Rakke Robootikute tulemusliku juhendamise eest;

Janar Rückenberg – liikumisharrastuse propageerimise eest;

Reet Pae – hariduselule pühendatud 50 aasta eest;

Laas Hendrik Lumberg – igas valdkonnas aktiivne noor: robootikas, laulmises, tantsimises, etlemises;

Karolina Kull – heade sportlike tulemuste eest;

Mairit Kaarjärv – heade sportlike tulemuste eest;

Maris Kaarjärv – heade sportlike tulemuste eest;

Nordkalk – alati abivalmis koostööpartner, tänu kellele on meie kultuuri ja hariduselu mitmekesisem;

Jane Mitt, Kaidi Jaansen, Merili Veelmaa – kodanikualgatuse „küünalvalgus läbi Rakke“ korraldamise eest;

Gennadi Augervald – vabatahtliku aktiivse tegevuse eest;

Helen Potman – sisutiheda ja põneva vilistlasnädala organiseerimise eest;

Vedurid ja tänukirjad tänuks ja tunnustuseks.

Rahvatantsijad esinemas kontsertaktusel.

Mart Piirioja

– 10 aastat Rakke mälumängu vedamise eest;

Aitikk Invest OÜ – ettevõtlik, riskijulge ja rõõmsameelne uus etaeetvõtja.

Aitäh „vedurid“, et olete olnud teejuhtideks meie piirkonna kasvamisel!

Maitsvat juubelitorti jagus kõigile piduliste.

Rene Põllumaa

Rakke kultuurikeskuse juhataja

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva auks küpsetati sõprusvallas Hausjärvil peokook ja pandi aukohale Eesti rahvuslipp. Foto: Erakogu

Esinevad Rakke kooli laulu- ja pillimängulapsed.

Foto: 3 x Erakogu

Šotimaa hariduselu saladusi, tugevusi ja nõrkusi tundma õppimas

Ajavahemikul 26.11-01.12.2017 leidis aset koolijuhtide mentorprogrammi õppereis Šotimaale. Meie õpirännak algas informatsiooni ammutamisega Šoti hariduselu korraldamise üldistest põhimõtetest ja haridussüsteemist.

Sissejuhatajateks veidi fakte ja numbreid. 95% õpilastest õpivad riigi hallatavates koolides. Kokku on riigikooli 2500, õpetajaid töötab koolides ca viiskümmend üks tuhat. Haldusjao-tuse järgi on koolid jagunenud kuude piirkonda. Koolide suurusd on varieeruvad, nagu meilgi, sõltuvalt sellest, kas on tegemist maa- või linnakooliga. Klassitäituvus on 30-33 õpilast, see sõltub õpilaste vanusest nii alg- kui ka keskkoolis. Haridusasutuste töö on organiseeritud lähtuvalt õpilaste vanusest. Meie mõistes lasteaia õpivad 2-5aastased, algkoolis 5-12aastased ja keskkoolis 12-18aastased. Võrreldes Eestiga on Šotimaal omavalitsusel hariduselu juhtimisel suurem roll. Suurimaks eripäraks on pedagoogide tööle värbamise protsess. Šotimaal võtab õpetajad tööle kohalik omavalitsus. Siinjuures saab märkida, et kehtib üleriigiline õpetajate register, mis tõendab õpetaja vastavust kehtestatud standardidele. Ja peamine, kooli ei võeta tööle õpetajat, kel puudub vastav ettevalmistus! Õpetaja elukutse on populaarne, riigis on piisavalt järelkasvu. Koolide külastamise käigus võis märgata hulganisti meesõpetajaidki. Lähtuvalt seadusandlusest on igal algajal õpetajal nn kutseasta. Esimese tööaasta jooksul on õpetajale määratud mentor. Esimesel aastal on noore õpetaja tunnid jaotatud neljale nädalapäevale ja üks päev nädalas on arenduspäev, mil rõhuasetus on enesehindamisel, ka mentorlusel. Õpetaja rollis peetakse oluliseks, lisaks erialastele teadmistele ja oskustele, pedagoogi väärtuskaalat, sest seeläbi kujundatakse õpilaste käitumismustreid. Nähtu ja kuuldu põhjal saime teada, et mentorlus ei ole ainult algajate õpetajate, sh algajate koolijuhtide privileeg, vaid süsteemne toetusprogramm ka kogunud õpetajatele ja koolijuhtidele. Tavapärase on, et koolijuhid on teineteisele mentoriks. Hea näide, mis näitab mentorluse toimimist, vaatamata sellele, et nii mõnelgi koolijuhil on aukartust äratav kogemustepagas. Mentorluse peamine eesmärk on keskenduda õppimise ja õpetamise süsteemsele ning järjepidevale parendamisele, see on oluline vahend muudatuste juhtimisel ning professionaalse arengu toetamise üks võimalustest. Uuendena kõlas kümne minuti mentorlus, mil keskendutakse konkreetsele situatsioonile või probleemile. Mentee ja mentori koostöös leitakse võimalikud lahendusviisid.

Omavalitsuse oluliseks ülesandeks on järelevalve korraldamine koolides ning sellega seonduvalt ka koolide nõustamine. Inspekteerimine lähtub

põhimõttest „How good is your school?“ (otsetõlge „Kui hea on sinu kool?“), millel on neli erinevat taset. Kogeda võis, et koolid on orienteeritud tulemuste parendamisele. Vastuvõtjad toonitasid, et kooli tulemusnäitajatest lähtuvalt korraldatakse täienduskoolitusi ja nõustamisprogramme, mille eesmärgiks on tagada või tõsta haridusasutuse edukust vastavalt kehtestatud kriteeriumidele. Sama põhimõtet rakendatakse õpetajate arendamiselgi. Kui õpilaste õpitulemused on klassi tasandil mõnes aines nõrgemad, siis püütakse leida vastav koolitus, mis aitab õpetajal koostöös õpilastega saavutada paremaid tulemusi. Šoti valitsuse üheks prioriteediks on haridus. Üldeesmärgiks on suurepärane ja kaasa-aav haridus. Oluliseks peetakse suurepärast õppekava, mille rakendusel keskendutakse õppurite edukusele, vastutustundlike kodanike kujundamisele, individuaalsusega arvestamisele ja efektiivsele kaasaaitamisele ehk erinevatele tugisüsteemidele. Eriti väärib esile toomist süsteemne õpetajate arendamine ja toetamine. Mõtlemapanev on planeeritud koolitussüsteem. Šotimaal on õpetajate täienduskoolituste korraldamine riigi ülesanne. Koos õppekava arendamisega toimuvad paralleelselt vastavad koolitused. Isegi õpetajate arenguevestluste küsimustikud on riigi tasandil välja töötatud ning antud standardeid kasutatakse koolides. Igal õppeaastal on koolis ette nähtud viis päeva personali arendamiseks, kus osalevad üldjuhul kõik kooli töötajad. Fookusesse on tõstetud õpetajate liidriostuste arendamine, et tagada õpetajate karjääri toetamine. Hetkel on riigis peamiseks väljakutseks ühtlustamine ehk kuidas vähendada õpilastevahelist nn lõhet – nii teadmiste ja oskuste tasandil kui ka sotsiaalvaldkonnas. Selleks on välja töötatud spetsiaalne sotsiaalne strateegia, milles on kolmkümmend erinevat indikaatorit, mis aitavad hinnata õpilase sotsiaal-majanduslikku olukorda. Vastavalt õpilase vajadusele antakse iga kooli eelarvesse vajaminevad eelarvelised vahendid, et õpilasi toetada. Vastavalt vajadusele saavad õpilased tasuta toidu, koolivormi, õppekäigu jms. Lisaks on kõikides koolides olemas tugiteenused, mis toetavad koole üldeesmärgi saavutamisel.

Meeldejäävaks kujunesid haridusasutuste külastused. 29. novembri pärastlõunal väisasime St John's RC Academy Campust. Kaasamist nägime kohe sisenemisel. Kuna lähenemas oli esimene advent, siis oli sihikul koolihoone kaunistamine. Kuusepuu ehitamisele oli appi võetud ratastoolis õpilane, kes andis kaaslastele eteide kätte. Koolimajas ringi liikudes jäid silma kooli väärtused, mis olid eksponeeritud mitmes erinevas kohas. Kooli tutvustasid meile õpilased, mis näitab taaskord kaasamist ning võimalust õpilastel end

proovile panna. Vestlus kooli juhtkonnaga tõestas, et riigi poolt püstitatud eesmärgid on arusaadavad rohujuure tasandil. Koolijuhi ettekandest peegeldus pühendumus ja orienteeritus arengule. 30. novembril külastasime kooli Thornlie Primary School. Uksel seisis väike heledapäine piiga, kangesti eesti tüdruku moodi. Ja tere öeldigi sulaselges meie emakeeles. Väike piiga oli sel päeval tähelepanu keskpunktis, sest tema roll oli meile oma kooli tutvustada. Kooli eripäraks olid avatud klasi-ruumid ning nähtav tugisüsteem ehk õpilased õppisid riulite vms eraldatud klassis, tugioptetaja toetas abivajajat veidi eemal. Sellist vaatepilti võis näha terves koolis. Oluliseks peeti selles koolis õuesõpet ja meie mõistes seikluskasvatust. Kooliõuel oli kõikvõimalikke ehitusjäätmekid ja muud kila-kola, mida kasutati onnide jms ehitamiseks. Tutvumiskäigul ronis direktor meeleldi vastvalminud telki. Ei puudunud lõkke tegemise võimaluski. Jäin juurdlema, kui paljudes koolihoovides meil lõkke tegemise võimalus on? Emotsionaalse laengu saime kehalise kasvatuses tunnis, kus valmistuti jõuludeks, käsil oli parasjagu šoti rahvatantsu õppimine. Kuna põhimõtteks on kaasav haridus, siis kaasati meidki. Uudne oli selles koolis klassideülene õpe, mis toimub kord nädalas. Külastasime hispaania keele tundi, kus olid suured väiksed segamini. Suurematel oli võimalus olla õpetaja rollis. Koolijuhi sõnul on ettevõtmisel kaks eesmärki. Ühelt poolt õpetaja arendamine, sest olukord sunnib tunni ette valmistamisel tavapärasest erinevat lähenemisviisi. Teisalt antakse õpilasele võimalus olla liidri rollis, samas toimub koostööoskuste arendamine erinevas vanuses õpilaste vahel. Minu mõtted taandusid üldpõdevustele meie õppekavas.

Toon esile veel kaks olulist mõtet. St John's RC Academy Campus koolis võis näha kooli arengukava kolmeks aastaks, mis oli presenteeritud ühel A4 paberil. Mõtlemapanev! Teine imestus on ka koolist, kus koolidirektori kabineti seinal olid kirjas kõikide õpilaste õpitulemused, mida järjepidevalt juhtimise tasandilt analüüsiti ning viidi sisse vajaminevaid parendustegevusi.

Õpperännaku alguses kuulsime haridusfunktsionääride ettekandeid, mis pakatasid teooriast. Kummaline, kuid koolides nägime seda päriselt. Aga vastuvõtjate põhiküsimus meile oli: „Mis on teie PISA tulemuste saladus?“ Meil kõigil on oma saladused, tugevused ja nõrkused. Tähtis, et oskaksime teiste kogemustest õppida ja võimalusel enda õueski neid rakendada.

Marje Eelmaa

Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse direktor

Väike-Maarja seltsimaja laval särased staarid

7. märtsil toimus Väike-Maarja seltsimajas noorte staarijälendajate konkurss „Playback“. Seekordne konkurss oli maakondlik ja laval olid Väike-Maarja, Tamsalu, Haljala, Kadrina ja Rakvere gümnaasiumi õpilased. Sündmust korraldasid Väike-Maarja ja Tamsalu gümnaasiumide õpilasesindused esmakordselt ühiselt.

Etteasteid oli kokku 21, laval särased nii Eesti kui ka välismaised kuulsused, rohkelt oli mikse ja popurriisid erinevatest lugudest. Nagu Väike-Maarjas kombeks, avas ürituse Väike-Maarja gümnaasiumi (VMG) õpetajate esinemine – seekord „Leopoldi võimlemise lauluga“.

1.-4. klasside arvestuses saavutas esikoha VMG 4.a klass looga „Baleriini-disko“ (mis oli ka publiku lemmikuks), II koha sai VMG 4.b ja III koha VMG 3.a. Silmapaistvaimad tantsijad olid Elisabeth Ervald ja Stever Kudi.

5.-8. klasside arvestuses läks esikoht Kadrina Keskkooli 7. klassile loo „Pidu

Vastutusrikast ametit parimate väljaselgitamisel vedasid žüriis Hannamari Soidla, Marje Eelmaa, Angela Blum, Margus Martin ja Gerly Tuur.

Üks Väike-Maarja-poolne korraldaja, õpilasesinduse asepresident Keneli Pohlak: „Tamsaluga koos organiseerimine oli huvitav väljakutse, sest eelnevalt me ühegi kooliga ühisüritust pole korraldanud. Keeruline oli kohe uute inimestega koostöötaamine, sest me ei teadnud, milles keegi hea on. Lisaks valmistasid raskusi ühised kokkusaamised: millal meie ajad sobivad, kas transport on olemas jne. Siiski oli tore õppida tundma teist õpilasesindust ja meie üritus tuli minu meelest suurepäraselt välja.“

„Playback oli hästi korraldatud. Meile meeldisid lõbusad õhtujuhid ja vahelkiidid. Ootame huviga järgmist aastat.“ (Karolin Kaasik, Kadrina Keskkool) „Meile väga meeldis Playback. Olid toredad õhtujuhid ja toredad esinejad. Võiks olla rohkem aega hääletamiseks.

Grand prix' auhinna võitja – Tamsalu gümnaasiumi 11. klass.

Väike-Maarja gümnaasiumi 4.a – noorima vanuseklassi võitja ja publiku lemmik. Foto: 2 x Ly Ipsberg

tunneli lõpus“ eest, II koha sai VMG 7. klass ja III koha VMG 8.a klass (kes oli ühtlasi publiku lemmikuks). Silmapaistvaimate tantsijatena pälvisid tunde Lilja Kinsiveer ja Brian Vinkel. Vanimas vanusegrupis, 9.-12. klasside arvestuses kuulus esikoht Tamsalu Gümnaasiumi 11. klassile, kes esines popurriiga Eesti hittidest, neile kuulus ka sündmuse kõige tähtsam auhind – grand prix. II koht läks VMG 10. klassile (nemad pälvisid ka publiku lemmiku tiitli) ja III koht VMG 11. klassile. Silmapaistvaimad tantsijad olid Indrek Niinemets ja Martha Kolde.

Lisaks pälvisid Rakvere Gümnaasiumi 1.b klass julguse preemia, Haljala Kooli 8. klass originaalseima esituse preemia, Kadrina Keskkooli 8. klass emotsionaalseima esituse preemia, Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. klass lavalise liikumise preemia ja Väike-Maarja Gümnaasiumi 8.a kostüümpreemia.

Õhtut juhtisid Keneli Pohlak, Richard Veelaid ja Jete Hendrika Lood, kes sidusid kõik etteasted humoorikate vaheladega ühtseks tervikuks.

Oli väga tore õhtu!“ (Rakvere Gümnaasiumi 6. klassi tüdrukud)

„Minu poolt suured tänusõnad, kõik läks nii ladusalt ja muretult, lausa lust.“ (Grete Toming, Haljala Kooli huvijuht)

„Väga vinge kogemus oli näha, et nii palju inimesi seda üritust vaatama tuli ning kui paljud klassid eri koolidest osa võtsid. Korraldus oli ka minu meelest väga hea, samuti ka auhinnad kõigile osalejatele. See esinemine jääb pikaks ajaks meelde ja ei suuda järgmist korda ära oodata!“ (Marta Kolde, Tamsalu Gümnaasium)

Playbacki sponsorid olid Ilves Transport, Marko Pomerants, AQVA Spa, Avispeamees OÜ, Kaarli Talu, Kaarma KT AS, Maarjakelluke, Raivo Tammus, Mesinet OÜ, õpilasfirma Amore, Maret Kümnik, Klaasmerk AS, Päts OÜ, Kaarel Moisa ja VENNAD VEDU OÜ. Lisaks oli ka toetajaid, kes ei soovinud enda nime avaldada. Korraldajad tänavad!

Heili Nõgene

Gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside õpilased näitasid oma oskusi malevõistlustel

28. veebruaril osalesid Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased esimest korda – ja edukalt – Lääne-Viru koolinoorte malevõistlustel Rakvere spordihoones.

1.-3. klasside kategoorias oli Marten Klement poistest teine (üldarvestuses 3.) ja Kert-Kristjan Kask kuues (üldarvestuses 10.). 4.-11. klasside vanusegrupis olid 5. klassi noormehed Johannes Peeter Kudli kuues (ka üldarvestuses 6.) ning Henry Kees üheksas (üldarvestuses 10.).

Malet õpetatakse Väike-Maarjas algklassidele alates 2016/2017. õppeaastast ja tegutseb malering. Õpetajaks on Rakvere Maleklubi üks eestvedajaist Eino Vaher.

Heili Nõgene

Gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Väike-Maarja gümnaasiumis on tublid suusatajad

Väike-Maarja gümnaasiumi noored osalesid Haanjas Eesti Koolispordi Liidu meistrivõistlustel suusatamises, kus saadi suurte koolide arvestuses tubli 3. koht.

20 tublit põhikooli õpilast olid nõus kolmapäeva varahommikul võtma suuna Haanjas, et osaleda Koolispordi Liidu meistrivõistlustel suusatamises. Osalesime nii tähtsal jõukatsumisel esmakordselt, omale mingeid eesmärke me ei seadnud. Tahtsime lihtsalt ennast proovile panna. Eelmisel õhtul määrisime suusad, et kilomeetreid kiiremini läbida.

Osaleti kolmes vanusegrupis: 1.-5. kl, 6.-7. kl ja 8.-9. kl. Lisaks üldarvestuse kiirematele peeti eraldi meeles ka harrastajate (õpilased, kes ei osale Eesti meistrivõistlustel ega Eesti noortesarja võistlustel) kolme parimat. Meie kooli õpilastel õnnestus võita kaks medalit üldarvestuses ning harrastajate seas kolme parema hulka jõudsid neli õpilast.

Parimad tulemused tulid 6.-7. klasside tüdrukute hulgas, kus Getrin Raudsepp saavutas 1. koha ja Maria Liis Alt 3. koha. Samas vanuses oli Nele Sumre üldpingereas 10., aga harrastajatest 2. kohal. 1.-5. klasside arvestuses

olid Karolina Alt 5., Angelina Alt 8. ning Eva-Angelica Kaldaru üldarvestuses 16., harrastajatest 3. kohal. Kümne parema hulka pääses veel ka Reeno-Aksel Aava (10. koht) 8.-9. klasside poiste seas. Harrastajate seas oli Thristan Paju 1.-5. klasside poistest 2. kohal, üldarvestuses 15., Markus Masing tuli harrastajate võitjaks 6.-7. klasside poiste seas, olles üldarvestuses 11. kohal.

Oma tubli panuse lisaks eelpool nimetatutele andsid Oskar Vainult (21. koht), Rainis Lükk (32. koht), Riko Remi Mitt (17. koht), Karl Kasekamp (19. koht), Erik Reinart (20. koht), Eliis Mätas (12. koht), Laura Kõiv (14. koht), Reno Kiisküla (12. koht), Karl Siimer (13. koht), Mattias Preisfreund (16. koht), Robin Põdra (19. koht).

Päeva lõpetasime teatevõistlusega, kus tuli läbida 6x500m. Võistkonda kuulusid Karolina, Thristan, Getrin, Markus, Eliis ja Reeno-Aksel. Teatevõistkond lõpetas neljanda kohaga.

Suurimad tänud kõikidele osalejatele. Olite väga tublid!

Geidi Kruusmann

Väike-Maarja gümnaasiumi kehalise kasvatusõpetaja

Getrin Raudsepp I koht ja Maria Liis Alt III koht.

Foto: Geidi Kruusmann

Väike-Maarja gümnaasium tähistab sügisel 145. aastapäeva

Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlased ja koolipere tähistavad kooli 145. aastapäeva laupäeval, 13. oktoobril 2018. a.

12.00 Spordivõistlused Väike-Maarja spordihoones
15.00 Jumalateenistus Väike-Maarja kirikus ja mälestushetked kal-
 mudel
17.00 Aktus Väike-Maarja seltsimajas
19.00–22.00 Peoõhtu Väike-Maarja gümnaasiumi peamajas
 Piletite hinnad
 01.04-31.05.2018 – 10 €
 01.06-30.09.2018 – 15 €
 alates 1. oktoobrist ja aastapäeva päeval kohapeal 20 €

Kuni 1961. aastani (kaasa arvatud) Väike-Maarja kooli lõpetanud vilistlased kokkutulekul osalemiseks piletiraha maksma ei pea.

Osalustasu saab kanda Väike-Maarja Gümnaasiumi Vilistlaskogu arveldusarvele 10502017067003 (SEB), selgitusse märkida „Juubel, nimi, lõpetamise aasta“. Piletid on alates 1. aprillist müügil ka Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleis, Väike-Maarja lillipoes Maarjalill ja Väike-Maarja muuseumis.

Info Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleist ja telefonil 327 0910, Väike-Maarja gümnaasiumi kodulehelt <http://www.vmg.v-maarja.ee/>, vilistlaskogu kodulehelt www.v-maarja.ee/vilistlased/ ja Facebooki le-
 helt www.facebook.com/VaikeMaarjaGumnaasiumiVilistlased.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasfirma Amore osales õpilasfirmade laadal

Suur üle-eestiline ja rahvusvaheline õpilasfirmade laat toimus laupäeval, 10. veebruaril kell 12.00-17.00 Tallinnas Rocca al Mare ja Kristiine keskustes. Rocca al Mare esimesel korrusel oli võimalik osta Väike-Maarja gümnaasiumi ÕF (õpilasfirma) Amore maisi-šokoladikrõpse.

Laadast võttis osa 260 õpilas- ja minifirmat. Lisaks Eestile olid kohal Itaalia, Rootsi, Gruusia, Soome ja Läti õpilasfirmad.

Ettevalmistused laadaks algasid juba nädalat enne üritust. Läbi tuli mõelda, palju tooteid tuleks kaasa võtta, kuidas müügitavade kujundada, millist müügitrateegiat kasutada. Meie firma sortimendis on kuue erineva maitsega maisikrõpsud – valge šokolaadiga, tumeda šokolaadiga, piimašokolaadiga, mandlitega, kookosiga ja vaarikatega. Otsustasime kaasa võtta 20 pakki igast maitsest st kokku 120 pakki. Müügitavade kujunduse idee jätsime samaks, mis oli olnud Põhjakeskuse laadal, kus osalesime detsembris, juurde oli vaja mõelda boksi kujundus. Igal õpilasfirmal oli kasutada üks kahe valge seinaga boks ja laud.

Arvestades laadal olnud konkurentsi võib ÕF Amore tulemusega rahule jääda – kokku saime müüdnud 20 pakki. Meie toode jäi silma ka žüriile, kuna see oli väga maitsev ja sarnast ideed laadal rohkem ei olnud; küll aga soovitati tu-

Amore müügitavade rahvusvahelisel õpilasfirmade laadal.

Foto: Anneli Kütt

levikus boksi disaini veel edasi arenda-
 da. Kõige rohkem meeldis külastajatele vaarika ja valge šokolaadi krõps, mida müüsimise ka kõige rohkem.

Meie jaoks oli laadal osalemine huvitav ja hariv kogemus – saime etteku-
 jutuse, kui keeruline on konkurentide
 hulgast välja paista, kui soovid müüa, siis tuleb väga palju suhelda, seda nii eesti, inglise, soome kui ka vene keeles.

Laadalt saadud kogemus tuleb meie kindlasti edaspidises elus kasuks. Soovitame koolikaaslastele – olge julged, looge ka õpilasfirma, saate eluks hea ja tore kogemuse. Kaotada ei ole midagi, ainult võita!

Carolín Määltsmees, Victoria Mitt, Tanel Ojasaar
 Väike-Maarja gümnaasistid

Õpilasesindus luges raamatuid ette ja pani lauatennist mängima

Veebruaris liitus Väike-Maarja gümnaasiumi raamatukogu Maaraamatukogude sektsiooni üleskutsega. Selle projekti raames loeti ette erinevaid raamatuid ja huvitavaid jutte. Väike-Maarja gümnaasiumis lugesid neljal päeval ette VMG õpilasesinduse liikmed. Igal ettelugemisel oli üks kindel lugeja. Eel-
 töö oli neil kodus enamasti korralikult ära tehtud.

Raamatuid loeti ette kahes vanuseastmes – 4.-7. klass ning 8.-12. klass. 4.-7. klassi õpilased said kaia kuulamas naljajutte 2018. aasta 7. ja 8. nädalal teisel suurel vahetunnil. Raamatukogu loeti ette teisipäeval ja neljapäeval. Iga jutt, mis noorema vanuseastme raamatusse kirja oli pandud, oli mingit moodi seotud loomadega. Väikeste seas oli ettelugemine väga populaarne. Isegi mõned vanema vanuseastme õpi-

lased käisid kuulamas nooremate jutte.

8.-12. klass kuulis oma koolikaaslaste esituses raamatut nimega „Mõökade äss“. See on Reeli Reinausi uusim raamat, mis ilmus 2017. aasta augustis. Vanema vanuseastme õpilased said kaia ettelugemist kuulamas 7. ja 8. nädalal esimesel suurel vahetunnil. Ka neile loeti ette teisipäeviti ja neljapäeviti. Kahjuks tuli tõdeda, et vanemate õpilaste seas selline projekt eriti populaarne polnud ning kuulajaid oli vähe. Siiski oli tore näha, et paljud noorema vanuseastme õpilased käisid kuulamas ka suuremate raamatut. VMG raamatukogu jagab ka auhindu neile, kes võtsid raamatukogu vahetundidest aktiivselt osa.

Jaanuari- ja veebruarikuus toimusid Väike-Maarja gümnaasiumis õpilasesinduse eestvedamisel ka lauatenni-

sevõistlused. Esimene mäng leidis aset 26. jaanuaril ning viimane mäng 6. veebruaril. Võistlusest said osa võtta vabatahtlikult kõik kõikidest klassidest ja lõpuks oli turniiril kirjas 14 õpilast. Mängud toimusid vahetundidel, et õppetundide väärtuslikku aega mitte raisata. Turniiri viisid läbi kooli õpilasesinduse liikmed, kes tahtsid õpilaste koolipäeva natuke lõbusamaks muuta. Kõige osavamateks lauatennist mängijateks ning esikolmikusse jäid 10. klassi õpilane Henrik Villem Sepping, 11. klassi õpilane Mairo Kivipõld ning 12. klassi õpilane Kristjan Baiduža.

Eliis Mätas ja Henrik Villem Sepping
 VMG õpilasesinduse liikmed

KUNAGI POLE HILJA

TULE ÕPPIMA

VÕTAME ÕPILASI VASTU

AASTA RINGI

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium annab Sulle uue võimaluse lõpetada pooleli jäänud põhikool või jätkata õpinguid gümnaasiumis.

Sooviavaldusi võtame vastu E-R 9-14 Rohuaia 12 (II korrus)

Küsi infot telefonil: 322 4414, rtg@neti.ee
www.rakveretg.edu.ee

Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium

Mitmekesisus rikastab

Sellise nimega projekt sai alguse Kilt- si koolis esimesel koolivaheajal, kui Eestit külastasid meie projektipart- nerid Bulgaariast, Itaaliast, Portugalist ja Hispaaniast. Nüüd oleme sammukese projekti eesmär- kidele lähemale jõudnud. Veebruari keskel viibis meie töögrupp nädala Itaalias, imelises Santa Margherita Lìgues.

Eeltööd algasid juba varem. Kõiki- de partnerkoolide õpilased osale- sid projektologo- de konkursil ning joonistusvõistlu- sel, mille teema oli tihedalt seotud diskrimineerimise, rassismi ja rändega. Parimad viis tööd võeti projektikohtumisele kaasa ning ekspositsiooni näitusel.

Teiseks kodutööks oli esitleda part- neritele „Kuidas tutvustada oma kodu- maad“. Meid esindas 9. klassi ideedest kokku miksitud video Eestile iseloomu- likest asjadest. Ainukese põhjamaise maana rõhutasime lumerohkust ning külmakraade. Esitlused St. Margherita õpilastele olid väga menukad ja lõuna- maistele inimestele iseloomulikult ka häälekad.

Õpetajate poolne osa projekti kor- daminekuks ei ole samuti väike. Üheks eesmärgiks on õppida tundma pari- maid praktikaid uussisserändajate õpe- tamiseks. Kuna sobivat õppematerjali napib, siis valmistavad õpetajad sobi- likke töölehti, koguvad materjali veebi- põhiste õpikeskkondade ja -mängude kohta. Kui esimesel korral tutvustasi- me just keeleõppega seotud materjale, millede valmistamisel oli suure töö teinud õpetaja Agnes Leemets, siis järgmi- seks kohtumiseks annavad oma panuse reaalaineteõpetajad Kati Kümnik ja Ta- nel Kümnik.

Projektikohtumine St. Margheritas oli väga hästi korraldatud. Nii õpila- sed kui õpetajad said viibida tundides. Väga hea oli itaalia keele tund, kuhu õpetajateks oli kaasatud erinevatest riikidest pärit õpilasi. Esmane sõnava- ra on omandatud – viisakusväljendid ja numbrid kümneni on kõigil selged. Õpetajate töökoosolekul täpsustati järgmise kohtumise ülesandeid, tut- vustati kaasa võetud materjale, täpsus- tati eesmärgid.

Omal kohal oli ka kultuuripro- gramm. Külastasime kohalikke vaata- misväärsusi, osalesime mitmetel koo- lisestel üritustel ning võtsime osa ülelinalisest karnevalist. Kõik kooli õpilased, kaasa arvatud külalised, olid kostümeeritud ning osalesid rongkäi- gus läbi linna. Meie tüdrukute siniset- riibulised rahvariideselikud vilksata- sid pilkupüüdnult teiste hulgas.

Projektikohtumine Itaalias täitis eesmärgi täiel määral. Eriti hea meel on lugeda tüdrukute kirjutistest – nad said aru, mida tähendab olla võõral maal võõras kultuuriruumis. Selline kogemus annab aluse heaks tugiõpila- seks kasvamisele.

Merje Leemets
Kiltsi kooli direktor

Reis Itaaliasse oli minu jaoks väga huvitav kogemus. Perekon- d, kes mind majutas oli, sõbralik ja tore. Peres kasvas kaks tüdrukut, kes olid minu eakaaslased. Esialgu tundus võõrasse perre minemine veidi hirmutav, sest kõik oli teistmoodi ning ühine keel peaaegu puudus. Minu inglise keele oskus oli nende omaga ühel tasemel – algeline. Kuid kasutades üksikuid sõnu itaalia keeles, inglise keeles ning

kehakeeles, sain kõigiga peagi sõbraks. Mõistsin, millises keerulises olukorras on immigrantidest lapsed minu kodu- koolis Kiltsis. Emotsionaalselt on sel- line olukord päris väsitav ja raske, kuid ennast ületades siiski võimalik!

Kool Santa Margherita Lìgues oli minu koolist palju suurem. Seal õppis kokku u 600 õpilast, kuid kooli- majad asusid linna erinevates piirkon- dades. Kõik õpi- lased ja õpetajad, kellega kohtusin, olid külalislahked ja väga sõbralikud. Osalesime kehalise

kasvatuse, itaalia keele grammatika ja muusika tundides. Erinevus Eesti koo- lidega oli seegi, et peaaegu kõik lapsed mängisid mingisugust pilli. Koolil oli olemas isegi oma orkester, mida saime kohe avakontserdil kuulda. Orkester koosnes klassikalistest kitarr- i-, flöödi-, klaveri- ja trummimängijatest. See oleks asi, mida tahaksin ka enda koo- li! Kuid kehalises kasvatus oleme meie õpetaja Helise käe all tunduvalt arene- numad ja sportlikumad.

Aja jooksul, mis Itaalias veetsin, käisime mitmetes kohtades . Üks mu

Kiltsi tüdrukud sinisetriibulistes rahvariideselikutes.

see asjatu – kõik läks hästi ning mu pere oli väga tore, jutukas ja abivalmis. Päevad Santa Margherita Lìgues

kohvi eest 6 eurot ja Genovas, kus kü- lastasime Euroopa suurimat akvaariu- mit ning ka migratsioonimuseumi.

Projektipartnerid. Foto: 2 x Erakogu

olid võrratud ning meeldejäädav: ime- line toit, imelised vaated merele ning mägedele, sõbralikud itaallased, kit- sad majad ja tänavad ning koolipäe- vad, mis erinesid Eesti koolipäevadest. Projekti raames käisime ka Portofinos, vanas kalurikülas, kus maksime ühe

Museumis pandi meid pagulaste olu- korda, näidates, millised olid väljarän- dajate elamistingimused laeval, mille- ga nad Ameerikasse suundusid. Meile tutvustati ka immigrantide bändi, kes hakkasid koos muusikat looma tänu kirikuõpetajale, kes samuti oli bändis.

Kiltsi algklasside õpilased osalevad kokandusringis

Selle õppeaasta sügisest sai algu- se esimese ja teise klassi kokan- dusring. Vanemad õpilased saavad köögitarkuseid kodunduse tundi- des, aga väiksematel selline või- malus seni puudus. Huvi kokkami- se vastu on algklasside õpilastel väga suur, sellel päeval naljalt ei puuduta. Retsepte olen püüdnud valida nii, et toidu valmistamine oleks jõukohane. Vaheldumisi val- mistatakse magusaid ja soolaseid toite ning teine klass saab retsepti veidi keerukama toidu tarbeks.

Kokandusring on hea võimalus lõimida erinevaid õppeaineid. Tu- leb ju retseptist lugeda, mida ja kui pal- ju kasutada ning kuidas kogu protsess käib. Matemaatika, eesti keel ja tihti ka

Foto: Merje Leemets

loodusõpetus käivad kokanduses käsi- käes. Sageli põikame ka kunstimaail- ma, esmalt sööme ju ikkagi silmadega.

Muusika, mida see bänd lõi, oli nii kaa- sahaarav, et saalis tõusid kõik püsti ning tantsisid muusika saatel või ela- sid kaasa, mis oleks Eestis harv juhus. Lisaks muusikale rääkisid immigrantid oma liigutavad ning mõtlema panevad lood, kuidas nad Itaaliasse said ning milliseid takistusi ja raskusi oli nende teel.

Itaalias algavad tunnid kell 7.50, tunnid kestavad 90 minutit, vahetunnid 10 minutit (v.a söögivahetund), meie kohaloleku tõttu olid tunnid lühenda- tud 45 minuti peale. Õpilased veeda- vad terve päeva vaid ühes klassiruu- mis, juhul kui neil sel päeval muusikat, prantsuse ega inglise keelt pole. Alates 6. klassist peavad õpilased endale ise lõunasöögi kaasa võtma, õpilased pea- vad endale õpikud välja ostma pärast algkooli lõppu ning alles 14aastaselt sooritavad nad oma esimese eksami, et kuskile teise kooli edasi minna. Koo- lil oli kuus osa, mis olid jagatud linna peale laiali: üks lasteade, neli algkooli, üks põhikool. Üldmulje koolist oli hea, sest õpilastel oli palju huvitegevusi ning õpetajad sõbralikud ja toredad. Ka toimus joonistusvõistluse parima- te tööde näitus rassismist ja diskri- mineerimisest, millest võtsid osa kõik projektis osalevad riigid: Itaalia, Eesti, Portugal, Hispaania ning Bulgaaria. Joonistustel oli sügavalt ning selgelt väljendatud oma tundeid ning mõtteid rassismist ning diskrimineerimisest ning et see peaks lõppema.

Vahel tuli minu „kasuperes“ ette, et ei piisanud inglise keelest ning appi tuli võtta kehakeel või Google Trans- late, aga lõppkokkuvõttes sujus peres olemine väga hästi, kuigi alguses oli raske leida ühist keelt. Peredes elami- ne andis võimaluse panna ennast uude olukorda, kui oled ümbritsetud võõras- test ning pead oma mugavustsoonist välja astuma, et sulanduda keskkonda ja jätta endast hea mulje. Tekkis ka olu- kordi, mil tundsin end tõrjutuna – kõik ümbritsevad räägivad oma keeles ja ise sellest midagi aru ei saanud, kuigi oleks väga tahtnud. See oli päris hea õppetund, et mõista pagulaste olukor- da uues keelekeskkonnas.

Viimasel päeval Santa Margherita Lìgues oli raske lahkuda – kõik oli nii lähedaseks saanud ning alles olin ko- hanenud pere rutiiniga: hilised ning pikad öhtusöögid, varajane ärkamine ning pikad vestlemised pärast kooli.

Olen paljude kogemuste võrra rik- kam ning täna kõiki, kellega sai Itaa- lias seoses projektiga „Richness by di- versity“ aega veedetud ning olen väga tänulik ning õnnelik, et mind valiti välja projektikohtumisele Itaaliasse.

Merette Möldre

Kiltsi kooli 9. klassi õpilane

Kati Kümnik

Kiltsi kooli õpetaja

Vabariigi aastapäeva aktus algas klassikalise muusika kontserdiga

Pidulik Eesti Vabariigi sünnipäevaeeelne koolipäev jätkus Pille Lille Muusikute-fondi kontserdiga. Kiltsi koolikontserdid ei ole ainult muusika kuulamiseks vaid ka muusikaalaste teadmiste

Pille Lill esines kontserdil mõnusate vahepaladega.

täiendamiseks ja süvendamiseks. Nii ka seekord. Pille Lille mõnusad vahepalad ning laulu Pavlo Balakini basihäälsed, enamasti Eesti heliloojate loomingut esitused jätsid lastele hinge tõsise ja pühalikunde tunde. Klaveril saatis

esinejaid Marko Martin. Mul on heameel tõdeda, et Kiltsi kooli õpilased oskavad lugu pidada ka klassikalisest muusikast.

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva aktusel esinesid õpilased omaloominguliste luuletuste, kõnede, õpetaja Liia Allingu õpetatud tantsude ning õpetaja Eve Põldmaa õpetatud lauludega. Mõned nädalad varem toimus koolis isamaaliste luuletuste ja kõnede konkurss. Parimad kõned valmistasid ette Mattias Laukse ja Maria Meidla. Maria on igal aastal konkursil esinenud just kõnedega. Nii noore tütarlapse kohta on tema kõned väga sisutihedad ja isegi elukogenud. Parimad luuletused kirjutasid Marleen Hummal, Crystal-Speli Lõhmus ja Kaarel Elmik. Ka nende loomingut kuulas saalitäis lapsi hiirvaikselt. Ilusaks traditsiooniks on saanud koostöö Väike-Maarja lasteaia Kiltsi rühmaga. Kaks rahvariides mudilast esitasid koos õpetaja Kaie Kivistuga armsa põimiku kodust.

Aktuse lõpus tänati olümpiaadidel ja võistlustel oma võimeid proovile pannud õpilasi, avaldati tunnustust neid juhendanud õpetajatele, õnnitleti

Kaks rahvariides Kiltsi lasteaia mudilast esitasid põimiku kodust.

Foto: 2 x Merje Leemets

veebruari sünnipäevalapsi. Suur korvita is magusat jagati vastlapäeval mäel lustinud lastele. Ilus ja meelde jääv päev oli.

Palju õnne, Eesti Vabariik!

Merje Leemets
Kiltsi kooli direktor

Vastlapäevast naistepäevani Simuna koolis

Ometi sai otsa see igavesti kestvana tunduv november ja saabus tõeliselt mõnus talv.

13. veebruaril tähistasime vastlapäeva. Sai lastud vastlaliugu, võisteldud Simuna viiendike poolt leiutatud uut talispordialadel nagu näiteks kotisjooks lumes, suusatamine suusad kaenlas, kõievedu lumes jms. Päeva tipp hetk oli muidugi saanisõit. Lapsed tänavad onu Gustavit, kes neile seda lõbu pakkus.

19. veebruarist kuni 2. märtsini sai vaadata koolimajas ja lasteaia „Puhhi“ rühmas vanade asjade näitust.

22. veebruaril toimus EV 100 raames õpilastele „Kuldvillak“. 2. ja 9. klassi õpilased koos õpetaja Liivikaga käisid Kärus pidulikult aktusel Juhan Kuke sünnikohas.

Üritust jääb meie koolile meenutama Juhan Kuke elusuures kuju, mis saab väärrika koha meie kooli rohenurgas.

maine viis“. Huvitav oli Pavlo Balakini puhul see, et ta on ukrainlane, elab juba kümnendat aastat Eestis. Tuli siia ooperilaulu õppima, on saanud selgeks eesti keele ja talle väga meeldib siin elada.

Pärast aktust ootas meid juba õpilaste valmistatud küpsisetort, mis tahis vägisi keele alla viia.

1. märtsil said õpilased tunnistused. Sellega sai kaks kolmandikku õppeaastast läbi.

Foto: Triinu Pohlak

Sööklas andsid 5. klassi õpilased ülevaate vanaaja vastlakommetest. Kodak pakkusid hernesuppi, soolaube ja loomulikult vastlakukleid.

14. veebruaril tähistasime sõbrapäeva. Seljas pidi koolirahvas kandma tol päeval punast, valget või südametega riietust. Toimis sõbrapost ja sõbraliku tervitusega esinesid 6. klassi õpilased.

15. veebruaril olid meie koolis külas Töötukassast Triin Pajo ja Rajaleidja keskusest karjäärinõustaja Tiit Sabel, kes andsid karjäärirunde 7. – 9. klassi õpilastele.

23. veebruaril tähistasime Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva. Toimus traditsiooniline koolipere rongkäik Vabadussõja ausamba juurde. Seal kuulasime kirikuõpetaja Enn Salvestet ja vallavolikogu esimees Ene Preemi, asetaskime lilled ausambale ja suundusime rahvamajja aktusele. Aktus oli seekord ülipidulik ja eeskava igati juubeli vääriline. Õpilaste etteaste oli nii ilus, et pisar kippus silmanurka. Suurepärase kontsertelamuse pakkusid Pille Lill ja fondi PLMF muusikud Pavlo Balakin (bass) ja Marko Martin (klaver) kavaga „Kodu-

tiseerivad – peaasi, et igav poleks. Päevad muutuvad aina pikemaks, päike paistab aina soojemalt. Kasutan võimalust pärast tööpäeva suusad alla panna ja siirdun roosaka taevaserivaga helesinisesse kevadetulekulõhnalisse kodumetsa. Taeva all lendab ronk koos sõbrannaga, rähn kilkab, tihased sidistavad ja suusad libisevad imeli. On hea meel et kevad saabub peagi ja paganama kahju, et talv nii lühike oli.

Kaja Põldmaa
Simuna kooli direktor

Hüvasti, JUTA TORMA (Heint)

24.05.1929 – 12.02.2018

Juta Torma sündis Järvamaal Kapu vallas Puhmu külas parkal Jüri ja õmblejanna Olga Heinti peres teise lapsena.

Tähed ja lugemine said varakult selgeks õega kooli mängides. Päriskoolitee algas 8-aastaselt Liigvalla koolis. Keskhariduse omandamiseks tuli sõita Paidesse. Keskkool möödus raskel sõjaajal, kus tuli kannatada tühja kõhtu ja kodust eemalolekut. Pedagoogilise alushariduse omandas ta töö ja pere kõrvalt Tartu Õpetajate Instituudis, hiljem täiendas ennast eesti keele ja kirjanduse erialal Tartu Riiklikus Ülikoolis, mille lõpetas 1966. aastal.

Õpetaja ametit alustas ta Lahu algkoolis algklasside õpetajana. Tänu oma kunstiaandele andis ka joonistamise tunde. 1950. nda alguses asus ta tööle Varangu algkooli. 1960. aastal, kui Varangu kool muudeti 4-klassiliseks, vahetas Juta töökohta ja siirdus eesti keele ja kirjanduse õpetajaks Kiltsi kooli, kus viimaseks tööaastaks jäi 1998. Eesti keele valu ja võluga puutus õpetaja Torma käe all kokku sadu lapsi. Ümberkaudu on pea igas peres neid, kes teda oma õpetajaks peavad. Teda kui klassijuhatajat on ikka mees peetud, täht-

päevadel lilli kingitud ja külastatud.

Kolleegid mäletavad Juta Tormat suurepärase seltskonnainimesena – särav, andekas, huumorimeelne, sooja südame ja hellu hingega empaatiline naine.

Ta on meelde jäänud ka osatäitmistega kohaliku rahvamaja näitelaval. Võõras polnud jutale ka omalooming. Ta kirjutas õpilastele lühinäidendeid, luuletas ja koostas luulepõimikud. Juhendas õpilasi kevad- ja nääripidudel.

Jutaga oli mõnus arutleda kirjandusteoste ja luulekogude üle. Tema lemmikluuletaja oli Artur Alliksaar.

Juta viimased eluaastad möödusid raskelt haigena enamasti koduseinte vahel, kuid ta säilitas huvi ühiskonnas toimuva vastu ja tal olid oma kindlad seisukohad kõige suhtes.

Kallis Juta, jätkem jumalaga armastatud luuletaja sõnadega:

...Hing võta ja värvideks pillu
õislehehangedes.
Oo, küllased mälestuskillud...
peaks tõusma ka langedes...

Kiltsi kooli endiste ja praeguste õpetajate nimel

Mall Võhandu

100 kakku Eesti Vabariigile

Päev enne Eesti Vabariigi sajandat sünnipäeva võtsid Kiltsi põhikooli õpilased ette karaski küpsetamise. Vanasti sõi talurahvas karaskit enamasti küll laupäeva õhtul või pühapäeval, ent talvisel ajal, kui reheahi iga päev kütmist vajab, sai ka karaskit tihedamini küpsetatud. Nii kogunesid ka Kiltsi kooli

õpilased reedel päeval esimese tunni alguseks õppekõõgi ette, koonduisid klasside kauparühmadesse, ajasid ahjud kuumaks ning tegid tähtsa tööga algust. Enne veel kuulati lühikest ülevaadet vanade eestlaste toitumisharjumustest ning selle erinevusest tänapäevaga. Selgus, et põhiline ja vanim teravili, mida toiduks kasutati, oli oder ja tema järel teisel kohal tuntud leivavili rukis. Alles 13. sajandil muutus rukkileib odrakakkidest ja -kakkudest tähtsamaks. Nisujahust saia söödi aga sootuks harva ja ainult pidulikel puhkudel. Kõõgilijadest kasvatati palju kaalikaid, naereid ja kapsaid. Kartul tuli eestlaste toidulauale alles 19. sajandi teisel poolel. Lugu peeti ka kaunviljadest – ubadest, läätsedest ja hernestest. Võrreldes tänapäevaga on kõik muutunud – teravilja-

dest nr 1 on vaieldamatult nisu, mida tarbime nii otseselt kui varjatud kujul. Naerid ja kaalikad pole enam populaarsemate juurviljade hulgas, kartul on vallutanud meie toidulaua.

Karask ehk kohmakas, mida õpilased küpsetama asusid, oli samuti oluliselt luksuslikum kui see, mida meie esi-

Kakkude küpsetamisel jätkus toimetamist kõigile. Foto: Merje Leemets

vanemad sõid. Vana aja karaskis puudusid või, kohupiim ja pähklid. Kohupiim oli asendatud peti või rõõsa või-piimaga. Enamasti siiski petiga, sest see andis odrakaraskile mõnusa kohevuse ja hea maitse.

Küpsetamistöö algas retsepti lugemise ning vajalike komponentide kaalumise ja mõõtmisega. Noorematel õpilastel oli võimalus taigategemisel

kasutada õpetaja abi. Toimetamist ja sagimist jätkus kõigile. Kui tainas oli vormidesse valatud ja nõud pestud, jätkus peagi pidulik kontsert-aktus. Enda valmistatud kaunilt kohevad ja pruunikad karaski-kakud ootasid lapsi juba lõunalauas. **Ise tehtud – maitseks hääl! Palju õnne armas Eesti!**

Agnes Leemets
Kiltsi kooli õpetaja

EDUARD WIIRALT 120

Kultuurilooapäev ja avatud seminar Koeru kihelkonnas 24.03.2018

2018. aastal tähistatakse Koeru kihelkonnas oma noorusaastad veetnud maailmakuulsa graafiku Eduard Wiiralti 120. sünniaastapäeva. Kesk-eestlas-tena peame tähtsaks oma kodupiirkonnaga seotud suurmeeste meespidamist ning nooremale põlvkonnale tutvustamist. Eesti kunsti loos ühe silmapaistvama isiku meenutamiseks korraldame 24. märtsil (laupäev) 2018. aastal Koeru kihelkonnas Eduard Wiiraltile pühendatud kultuuriloo- päeva.

Koostöös kultuuriasutuste, omavalitsuste ja muuseumidega toimuv Wiiralti päev algab kell 11.00 rännaku- ga Wiiralti nooruspõlvkodus Varangu mõisas. Mõisate uurija Valdo Prausti juhendamisel tutvume peahoone, mõisaansambliga ning külastame valitse- jamaja, kus E. Wiiralt veetis oma lap- sepõlveaastad. Hoone seinal plaanime taasavada mälestustahvli, mis markee- rib maja kui Wiiralti kunagist koduko- ha. Edasi siirduakse kihelkonnakesku- sesse Koeru, kus mõeldakse endisest Saksa erakooli hoonest, kus Wiiralt õp- pis aastail 1911 ja 1913. Huvilistele on avatud Koeru kirik, mille puitkonstruktsio- nile on koolipoisipõlves oma initsia- lid jäänud kunstnik Wiiralt.

Kell 13.00 toimub Koeru kultuurima- jas Wiiralti sünniaastapäevale pühen- datud avatud seminar. Teemakohaste ettekannetega esinevad Mai Levin (Üle- vaade E. Wiiralti elust ja loomingust), Enn Lillemets (E. Wiiralt mälestustest), Andres Kruusmaa (Wiiraltite põlvnemi- ne) ja Marko Mänd (Koeru kihelkonna mõisad vanadel fotodel). Koostöös mä- luasutustega on avatud seminari ajal Koeru kultuurimajas avatud Eduard Wiiraltit tutvustav väljapanek. Kultuu- rilooapäeva lõpetab Mark Soosaare tee- makohane film „Maised ihad“.

Päevakava
11.00 Mälestushetked Eduard Wiiralti lapsepõlvkodus Varangu mõisas

Mälestustahvli avamine Eduard Wiiralti kodumajal

Väike-Maarja valla- vanem Indrek Kesku- la. Koduloolane Aime Kinnep

Varangu mõisa kü- lastus mõisate uurija Valdo Prausti juhen- damisel

12.15 Mälestus- hetked Koerus Wiiralti koolimaja juures
Avatud seminar Eduard Wiiralt 120 Koeru kultuurimajas

12.30 – 13.00 Kogunemine, registree-

rimine, tutvumine teemakohase näi- tusega. Päevakohaste trükiste müük. Avatud kohvik.

13.00 Seminari avamine

Eesti Kunstnike Liidu esimees Vano Allsalu

Tervitus Järva vallavanem Rait Pihel- gas

13.15 Eduard Wiiralti elust ja loo- mingust – Mai Levin /kunstiajaloolane ja -kriitik

14.00 Eduard Wiiralt kaasaegsete mälestustes – Enn Lillemets / kunsti- ühing Pallas esimees

14.20 – 14.50 Paus. Avatud kohvik

14.50 Wiiraltite põlvnemisest – Andres Kruusmaa / genealoog, Järvamaa Muuseumi Sõprade Seltsi esimees

15.10 Koeru kihelkonna mõisad vanadel fotodel – Marko Mänd / por- taali vanadpildid.net algataja

15.40 Kultuurilooapäeva lõppsõna / Ründo Mülts

15.50 -17.25 Mark Soosaare do- kumentaalfilm „Maised ihad“
Päeva juhib Ründo Mülts

Korraldajad ja toetajad: SA Ajakes- kus Wittenstein/Järvamaa muuseum, Koeru kultuurimaja, Rakke muuseum, Koeru muuseum, Järva vallavalitsus, Väike-Maarja vallavalitsus

Pätud said omale pesad

7. märtsi hommik algas Väike-Maarja raamatukogus särasilmade külaskäigu- ga Pātu päevale. Täpselt 1. märtsil oleks kirjanik Astrid Reinla saanud 70-aas- taseks. Täiskasvanud teavad teda ehk kõige enam „Õnne 13“ idee autori ja esimese stsenaristina, kuid Reinla las- teloomingu tutvustamiseks lasteaja mudilastele võtsime appi „Pātu“.

Oma Pātu on vist igas peres.
Meelega ei tee ta pahandust.
Pahandused on tal lihtsalt veres.
Ei ma aru saa, mis paha just

Pātu päeval mudilastel Pätut näha ei õnnestunudki...

Foto: Erakogu

Kes on kirjanik ja kes on kirjandaja, kes on pätt ja kes on Pātu, sai hommi- ku kestel 3., 4. ja 5. rühma mudilaste abiga selgust. Lustakaid lugusid asjade kaotamisest, peitmisest ja leidmisest või purunemisest ja ikka ju veel ilusa- maks tegemisest rääkisid lapsed ise ja

sai näha valitud katkenditest päeva ni- mitegelasega teelavastusest. Ja ometi Pätut ennast meil näha ei õnnestunud.

.... Pätusid on tõesti igas peres.
Ehkki mõnel habe juba hall.
Pahandusepisik ikka veres,
kükitab ta köögilaua all.*

Kuna Pātu igas peres olemas ja köö- gilaua all pole just kõige mugavam, meisterdasid lapsed oma kodu Pätule toredad pesad. Igaüks sai selle kujun- dada just sellise, nagu tema tegela- sele meeldiks, või ta teaks oma koha ära tunda. Pesa voorderdamiseks saavad vanemad sinna kodus iga Pātu külaskäigu ja juhtumistega seadeleid poeta- da. Küll siis juba hall ja eakas „meister“ ka oma toredused ära tunneb. Raama- tus toimetav Pātu on näiteks märka- matult 30-aasta- seks saanud, sest

just nii palju on möödas selle teose ilmumisest.
*A. Reinla „Laul Pätust, kes pahandusi teeb“

Väike-Maarja raamatukogu pere

Väike-Maarja noortekeskus korraldas noortele seikluslaagri

Veebruari viimastel päevadel ja märtsi esimestel päevadel oli valla noortel võimalus osaleda 4-päevases seiklus-

juhendajaga Äntu radadel Punamäel räätsamatkal ja said mängulises võt- mes läbi teha päästemängu, mille käi-

Kolmandal laagripäeval tehti tutvust lumelaudadega. Foto: Erakogu

laagris. Selleaastane talv andis seik- luslaagri läbiviimiseks suurepärased võimalused, karge talveilm ja päike andsid võimaluse kõiki tegevusi tõsi- selt nautida.

Esimesel päeval käisid noored koos

gus oli vaja vigastatud kaaslane met- sast välja aidata. Selleks tuli metsas leiduvatest käepärastest vahenditest meisterdada kandraam. Kedagi metsa ei jäetud ja seiklus lõppes kõigi jaoks õnnelikult.

Kiltsi

On vabariigi 100. sünnipäev. Kodumaa pidutseb. Rõõmu kui palju! Teatavasti on aga rõõm ja mure kaksikvennad. Ja meil ongi mure. Meie pood lõpetab, heasoovlik ja lahke müüja lõpetab.

On viimsed poe lahtioleku minu- tid... Viimased ostud sellest poest ja viimased ostjad... Loodame, et iga lõpp on millegi uue algus. Kas parema või halvema, kes seda teab... Täname üksmeelselt müüja Aili Kaaret:

Kallis AILI!

Päevad põgenevad, kuud kaovad, aastad astuvad mineviku rüppe. Aga alati on midagi veel ees...

TÄNAME! TÄNAME! TÄNAME!

Olgu Sul tervis tugevam, rõõm hel- gem ja mure kergem!

24. veebruaril 2018, viimastel poe lahtioleku minutitel.

Kiltsi elanike ja seniste ostjate ni- mel **MTÜ Meie Kiltsi**

Rakke eakate tegevusest

Oleme 30-liikmeline eakate klubi Höbeniit, kes te- gutseb kultuurikeskuse abil. Meil töötab laulu- ja rahvatantsurühm ning käsitöötuba. Möödunud on toredad kontserdid külalistega Tallinnast, Tartust, Rakverest.

Tegutseme koos kohaliku haridusseltsiga – on folklooriansambel, rahvariite- ja käsitöönäitu- sed, kultuurilised ekskursioonid, kohalike ajaloo- liste paikade korraldamised.

Rõõmsad on olnud temaatilised kihelkonna huumoripäevad seniste valdade – Rakke, Simuna (Avanduse) ja Laekvere vahel aprillikuul.

1. aprillil toimub naljapäev Rakkes 18. korda. Teemal „Kes koera saba kergitab...“ Ootame rohket külastust!

Liitume rõõmsalt uue suurvala kultuuriüri- tustega. Osalesime äsja Väike-Maarja seltsimajas ühiskontserdil koos Härmalõnga klubi ja Kiltsi ea- katega. Oli meeldiv pühapäev kõigile.

Saabuval suvel, 3. juunil on Roelas maakond- lik eakate pidu, „Ei me ette tea...“ Rahvatantsijatel vaja sammud kergeks seada!

Kõigile eakatele kaunist Juubeliaastat!

Me elame ka vanas eas kogemustest rikkama- na kui noored. Meil on eluaastaid rohkem, juuksed on hõbedased ka värvimatagi...

Elvi Tatrik

Klubi Höbeniit president

Teisel päeval ootas noori juba tut- tav Ebavere mägi, kus tehti läbi suusa- matk ja nauditi mõnusat suusailma.

Kolmas laagripäev oli pühendatud lumelauale, Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuses harjutati esialgu tasa- kaalu väiksema nõlva peal, kus juhen- daja jagas häid õpetussõnu ning oli nõu ja jõuga abiks. Noored said asja päris kiiresti selgeks ning üsna pea võis sammud juba suurema mäe poole sea- da, õpiti sõitma mäetõstukiga. Laagri viimasel päeval õnnestus teha tutvust mäesuusatamisega, mis osutus noorte suureks lemmikuks. Noored olid väga rahul, nende huulilt tuli vaid kiidusõnu ning soov, et ekstreemsema talispordi harrastamiseks võiks veel võimalusi luua.

Suur tänu kõigile tublidele osaleja- tele!

Laager toimus Leader-programmist toetatud ühisprojekti „Kultuuriline kooskõla“ raames.

Marge Loo

noortekeskuse juhataja

ja siis juuksur, kohalikel arstiabi, mitu poodi oli. Täna aga kadus viimanegi äri. Sõber, kes on Tallinnast küsimuse esitas: „Ütle mulle, Malleke, raudteeke millal teil seal kaob ja rong ajahõlma vaob?“ Vastus oli selline: „Ükski pealinna mees ei tunne Kiltsi inimest. Elanikud suudavad heaolu nimel võidelda, sest viimane võitlusobjekt on vast tühja poe seinal Omniva kirjakast.“ Aga kultuurist me ei loobu. Ääremaast ei joobu. Tantsime ja laulame. Üheskoos me mõtleme. Oma Kiltsit hoiame! 24.02.2018 kell 14.00-15.00

Mall Võhandu

Nostalgiahetk Kiltsi poe viimastel lahtioleku minutitel: Kiltsi elanikud Elle Puskar, Riina Tali, müüja Aili Kaare ja Mall Võhandu.

Foto: Siret Stoltzen

Kõnnin kodu poole. Peas aga mõl- guvad mõned read ja riimid... Kas nos- talgia või midagi muud?

Astun minevikku mõne sammu.

Tean, et tund käib tunni kannul.

Küsin Kiltsilt: „Mis sust saab?“

Sest, et mitte väga ammu

oli siin ju jaam,

oli puhvet, oli apteek,

oli side,

tööstuski ju üsna suur

1. aprillil kell 13.00 Rakke kultuurikeskuses

Simuna kihelkonna

EAKATE NALJAPÄEV

"Kes koera saba ikka kergitab, kui..."

Osalevad eakate

laulu- ja tantsukollektiivid

Simunast, Laekverest,

Kiltsist ja Rakkest.

Kiltsi elanikke hakkas teenindama kauplusbuss

Veebruarikuu lõpus lõpetas tegevuse RR Lektus AS-i kaupluseketti kuulunud Kiltsi kauplus.

Alates 5. märtsist hakkas Kiltsi elanikke teenindama kauplusbuss (Valdo Kruve, tel 5345 8585).

Kauplusbuss ootab külastajaid endise Kiltsi poe juures:

- **esmaspäeviti kell 15.00**

- **kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 14.00**

Rakke noortekeskuse tegemised

2018. aasta algas tegusalt nagu meil ikka tavaks on olnud. 4. jaanuaril oli noortel võimalus ujuda Vinni ujulas. **Tuletan siinkohal meelde, et igal neljapäeval kell 16.30 on väljasõit Vinni ujulasse.** Oodatud on kõik piirkonna noored vanuses 7-26 a. Vajalik on vaid eelnevalt ennast noortekeskuses registreerida, kas helistades tel 329 1108 või kirjutades mulle fb sõnumitesse. 10. jaanuaril toimus viimane portselanimaalikursus, kus valmisid väga ilusad tööd.

Alates 17. jaanuarist töötab noortekeskuses igal kolmapäeval algusega kell 17.00 kunstiring, mida juhendab Mary Tammet. Oodatud on kõik noored vanuses 7-26 a. Jaanuaris ja veebruaris õpiti pliiaatsioonistamist, värvide segamist ja maalimist. Ei osanud arvatagi, et meil on nii andekaid noori. Rõõmu teeb see, et huvi selle ringi vastu on jätkuvalt suur. Kui siiani toimusid meil loovuskursused ANK projektide raha eest, siis kunstiringi raha saame me huvihariduse ja huvitegevuse riigipoolsest toetusest.

12. jaanuaril oli selle aasta esimene mäluralli. Kuna osalejaid nappis, siis oli igauks enda eest väljas. I kohasaa-vutas Laas-Hendrik Lumberg, II kohas Kristo Veelmaa, III-IV kohta jagasid Jan Siim ja Kristofer Potman.

19. jaanuaril toimus ürituste korraldamise koolitus, mille viis läbi noortekoolitaja Eli Sukles. Tahaks loota, et noored said teadmisi, mida neil on võimalik kasutada terve elu, aga eelkõige noortekeskuse töös kaasa lüües.

26. jaanuaril toimus lauaten-nise võistlus, millest tublimad ka osa võtsid. Paremad olid sel korral: I koht Sandero Saare, II koht Jan Siim, III koht Sander Saare, IV koht Kert Kangur, V koht Kalev Lebedev, VI koht Kristo Veelmaa.

2. veebruaril oli piljarditurniir, millest võttis osa 9 noormeest. Oli palju

põnevust ja lõplik paremusjärjestus kujunes selline: I koht Jan Siim, II koht Marek Kilm, III koht Kert Kangur.

16. veebruaril toimus järjekordne mäluralli, aga kuna eelmisel ööl oli kooliööbimine, siis taaskord oli osale-jaid vähem kui tavaliselt. Parimad olid: I koht Maris Pohlak, II koht Sander Saare, Kert Kangur, III koht Laura Randkivi, Lele- Riin Salus.

27. veebruaril sai teoks sallivuskoo-litus. Teema oli tõsine, kuid koolitaja oskas selle huvitavaks ja mänguliseks muuta ning koolitus läks igati korda.

Märtsikuu mäluralli oli juba 2. märtsil ja sel korral osales 13 noort. Oli tund nuputamist, nalja ja põnevust. Parimad olid: I koht Saamuel Ausmees, II koht Birgit Kristmann, Chrisabel-Merilee Tõnuv, III koht Toomas Pruul, Ken Nittim, IV-V kohta jäid jagama Karmel Karro, Karmo Karro, Keidi Soo ning Maris Pohlak.

6. märtsil käisime Tallinnas TV3 stuudios saate „Väikesed hiiglased“ salvestusel. **Oma muljeid jagas VII klassi õpilane Carolin Ambos:** „Kuna ma ei olnud varem seda saadet näinud, oli huvitav vaadata, kuidas kohtunikud ja võistlejad omavahel suhtlesid. Naljakas oli see, kuidas kohtunikud suutsid nii palju rääkida ja kurvastus oli suur kui võistkond välja langes. Kõige huvitavam oli vaadata minitalente, laul-jate lauludele sai alati kaasa lauldud, tantsijate liigutusi ei suudaks ma eales järgi teha. Kokkuvõttes oli see väga hu-vitav kogemus ja kordaksin seda alati.“ Väljasõidud TV salvestustele on meie noorte seas väga hinnatud ja osalejate puudust pole kunagi karta.

Päike käib juba kõrgemalt, päevad on pikemad ja noortekeskus on alati rõõmsate kohtumiste ootuses!

Taimi Talpas-Taltsepp
Rakke noortekeskuse juhataja

Sallivuskoolitus Rakke noortekeskuses

27. veebruaril toimus Rakke noorte-keskuses sallivuskoolitus. Koolitajaks oli ka sel korral noortekoolitaja Eli Sukles. Tänu Eli kogemustele sujus ka sel korral kõik väga hästi, kuigi teema, mida käsileti, oli tõsisem. Kiitus kõigile noortele, kes osalesid!

Sel korral jagab oma mõtteid koo-litusest alati särasilmne noor Aksa Õun: „Sallivus on teiste sõnadega inimese aktsepteerimine, sellisena nagu ta on, tänapäeval on aga sallivust väheks jäänud. Pole oluline, milline on inimese naha värv või sooline eelistus, sest sisimas oleme me kõik samasugused. Meil kõigil on õigus välja öelda oma arvamus ja teha asju teisiti, sest meie mõttekäigud ja harjumused on erinevad. Sallivuskoolitus oli väga tore viis teavitada noori, mis probleemid va-

jaksid rohkem käsitlemist ja kuidas ära hoida kiusamist. Erinevate mängude ja tegevuste käigus nägime, et noorte mõttekäigud on erinevad. Aktuaalseks teemaks oli meil koolikiusamine, millis-tundemärgid on kiusajal ja kiusata-val, mis võiksid olla kiusaja motiivid ja kuidas aidata kiusatavat.“

Noorte arenguprogrammi, mille raames koolitused ja õpitoad toimuvad, rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Kes-kuse poolt elluviidava ESF kaasrahas-tatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmidu-se parandamine“ kirjeldatud tegevuste raames.

Taimi Talpas-Taltsepp
Rakke noortekeskuse juhataja

Hei, hei noor, vanuses 7-26 a!

Reedel, 6. aprillil kell 17.00

Rakke kultuurikeskuses noorteõhtu

Mäng „Unistuste meeskond“, töötuba, näomaalingud, noortedisko.

Ootame külla noori ka Väike-Maarja, Simuna, Laekvere ja Roela noortekeskustest.

Noorte arenguprogrammi, mille raames noorteõhtu toimub, rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ kirjeldatud tegevuste raames.

Muusikakooli õpilane saavutas vabariiklikul konkursil hea tulemuse

3. märtsil toimus „Eesti noorte met-sasarvemängijate konkurss 2018“, kus Väike-Maarja muusikakooli õpilane **Karolina Alt** saavutas nooremas va-nuseastmes **III koha**. Noori muusikuid osales seal erinevatest muusikakooli-dest üle Eesti, samuti Tallinna Muusi-kakeskkoolist. Palju õnne Karolinale!

Metsasarvekonkurss juhtus sobiva-le ajale, sest igal reedel jookseb ETV-s konkursisari „Klassikatähed 2018“. Noored, kes seal musitseerivad, on tõe-lised „tähed“. On suur nauding kuulata neid andekaid ja töökaid noori muusi-kuid. Aastaid tagasi osales sellel kon-kursil ka meie muusikakooli vilistlane Taavi Orro. Praegu jätkab Taavi muusi-kaõpinguid Saksamaal.

Selle aasta klassikatähtede saa-tes osaleb ka meile tuttav noormees. Nimelt, löökpillimängija Tanel-Eiko

Novikov esines sügisel rahvus-vahelisel muu-sikapäeval Väi-ke-Maarjas.

Soovin tub-lit pilliharjuta-mist kõikidele Väike-Maarja noortele muusi-kutele!

11. aprillil kell 18 toimub seltsimajas Väi-ke-Maarja muu-sikakooli „**Ke-vadkontsert**“.

Kõik on oodatud!

Vallo Taar
Väike-Maarja muusikakooli direktor

14.aprillil kell 17 esinevad Väi-ke-Maarja seltsimajas „**Tallinna Tu-letõrjeühingu Puhkpilliorkester**“ ja „**Väike-Maarja Pasunakoor**“.

7. aprillil kell 12.00 Väike-Maarja seltsimajas

Pop Tipp Pop Täpp

Väike-Maarja valla laste lauluvõistlus

Info: tel 326 1837, 5302 4437

28. aprillil kell 19.00 Väike-Maarja seltsimajas

Tantsuselts Tarapita kutsub rahvusvahelist tantsupäeva tähistama!

„100 TANTSUSAMMU EESTILE“

Tantsuks ansambel „In Mood“

Avatud puhvet

Pilet 3 eurot

Info: Egne Liivalaid, tel 5648 7949

Sündmuste kalender

21. märtsil kell 17.00 laste laulu-võistlus Rakke kultuurikeskuses. Osale-vad Rakke piirkonna laululapsed. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

21. märtsil kell 18.00 solistide lau-luvõistlus MAARJAVIIS Väike-Maarja seltsimajas. Info: tel 327 0910

23. märtsil kell 16.00 Rakke esi-võistlused lauaten-nises Rakke noorte-keskuses. Info: Enno Eilo, tel 515 3228, Taimi Talpas-Taltsepp, tel 525 7561

24. märtsil kell 10.00 võistluspäev Väike-Maarja mudelihallis: EMV 7. etapp RC Bagidele + Juunior-Liiga 10. etapp. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

24. märtsil kell 11.00 kultuuriloo-päev ja avatud seminar EDUARD WII-RALT 120 Koeru kihelkonnas, algus Va-rangu mõisas, kell 12.30 Koeru kultuu-rimajas. Päeva juhib Ründo Mülts. Info: Ivika Aman, tel 329 5760

25. märtsil kell 7.06 paastumaarja-päeva hommiku päikesetõusul laulmi-ne Ebavere mäel. **Kell 6.50** Ebavere sõiduks autodesse jagunemine Väi-ke-Maarja seltsimaja ees. Mäelt tulles koosviibimine Väike-Maarja muuseu-mis. Võta kaasa punast jooki õhetavate palgede heaks ja ümmargusi kooke, et sinu põllule usutavasti ilusad kapsa-pead kasvaksid.

26. märtsil kell 18.00 valla meist-rivõistlused mälumängus, 6. etapp Väi-ke-Maarja muuseumis. Info: Ivar Lass, tel 5396 1167

27. märtsil kell 18.00 valla meistri-võistlused lauaten-nises, III etapp Triigi spordihoones. Info: Väino Stoltsen, tel 5698 2661

29. märtsil kell 18.00 Ebavere tervi-sespordikeskuses tuletee „Suure Lennu Kaar“. Korraldab Tantsuselts Tarapita. Info: Egne Liivalaid, tel 5648 7949

1. aprillil kell 12.00 Rakke esivõist-lused males Rakke kultuurikeskuses.

Info: Enno Eilo, tel 515 3228

1. aprillil kell 13.00 Simuna ki-helkonna eakate naljapäev „Kes koera saba kergitab.....“ Rakke kultuurikesku-ses. Osalevad kihelkonna eakate laulu-ja tantsuringid. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

6. aprillil kell 16.00 noortepäev Rakke kultuurikeskuses. Info: Taimi Tal-pas-Taltsepp, tel 525 7561

7. aprillil kell 12.00 laste laulu-võistlus Popp Tipp Popp Täpp Väi-ke-Maarja seltsimajas. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

8. aprillil kell 13.00 klubi „Härma-lõng“ pidu tel 326 1837, 5302 4437

9. aprillil kell 18.30 Väike-Maarja õppekeskuse all lasketiirus valla meist-rivõistlused laskmises, III etapp – lask-mine püsti asendis. Otsustav etapp. Info: Jaanus Raidlo, tel 527 3846

11. aprill kell 18.00 Väike-Maarja muusikakooli kevadkontsert seltsima-jas. Info: Vallo Taar, tel 503 1910

11. aprillil kell 18.30 mälumän-gusarja „Mälukas“ VII etapp Rakke raa-matukogus. Info: tel 329 1266

13. aprillil kell 11.00 muusikaline nukuetendus „Metsaseiklus“ lasteteat-rilt Muff Simuna rahvamajas. Pilet 3 eurot. Info: Auli Kadastik, tel 5558 3566

14. aprillil kell 17.00 Väike-Maarja seltsimajas Tallinna Tuletõrjeühingu puhkpilliorkestri ja Väike-Maarja pasu-nakoori ühiskontsert. Info: Vallo Taar, tel 503 1910

15. aprillil kell 13.00 perepidu „Loomalaste pidu“ Väike-Maarja selt-simajas. Lood ja mängud loomadest. Meisterdame koeraga võtmehoidjaid. Kosutust kohvikust. Võta oma kaisu-loom ka peole kaasa. Pilet 2 eurot, pe-repilet 5 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

15. aprillil kell 14.00 filmipühapäev

Rakke kultuurikeskuses. Info: Rene Põl-lumaa, tel 5569 2792

16. aprillil Lurichi kevadjooks (4+4 teatejooks paljudele vanuserühmade-le) Väike-Maarja tänavail. **18.00** – 1.-3. klasside õpilased ja lasteaed, kogune-mine gümnaasiumi ees; **18.15** – las-tejooksu start; **18.30** – avamine Väi-ke-Maarja seltsimaja ees; **18.45** – kepi-kõndijate start;

19.00 – põhijooksu start Ehitajate teel. Info: Jane Kool, tel 518 4071

19. aprillil kell 18.00 seriaalivaba õhtu, 7. etapp. Info: Jane Kool, tel 518 4071

20. aprillil kell 16.00 Rakke esi-võistlused piljardis Rakke noortekesku-ses. Info: Enno Eilo, tel 515 3228, Taimi Talpas-Taltsepp, tel 525 7561

21. aprillil kell 12.00 Georgi Kan-ge rammuvõistlus Väike-Maarjas. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

22. aprill kell 11.45 Eesti spordi sümboli Georg Lurichi monumendi avamine ja Lurichi fenomeni päev Väi-ke-Maarjas. Rahvusvahelise keelekon-verentsi “Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa III” avapäev. Info: Ilve Tob-reluts, tel 524 5369

23. aprillil kell 18.00 valla meist-rivõistlused mälumängus, 7. etapp (fi-naal) Väike-Maarja muuseumis. Info: Jane Kool, tel 518 4071

27. aprillil kell 17.00 seltskonna-mängude õhtu Rakke noortekeskuses. Info: Taimi Talpas-Taltsepp, tel 525 7561

28. aprillil kell 19.00 rahvusva-helise tantsupäeva tähistamine „100 TANTSUSAMMU EESTILE“ Väike-Maar-ja seltsimajas. Tantsuks ansambel „In Mood“. Avatud puhvet. Korraldab Tantsuselts Tarapita. Pilet 3 eurot. Info: Egne Liivalaid, tel 5648 7949

30. aprillil kell 19.00 volbriõhtu Emumäel. Korraldaja Emumäe Aren-duskeskus. Info: Triinu Pohlak, tel 522 3873

Ebavere vastlaluugu

On ülimalt hea meel, et vaatamata nii muutuvale ühiskonnakorrale, lipuvärvile, moele, toidueelistustele ja veel paljudele asjadele, oleme suutnud säilitada tükikese rahvuslikust traditsioonist ja kombestikust. Ühe ehtsa eestlase ajab ikka vastlapäeval kelguga mäele, mis sest, et ta linakasvatuses enam suurt midagi ei tea. Tema teeb seda lusti pärast, et pärast ausa näoga, punaste põskede ja vahukoorese ninaotsaga kõige pikema liu üle diskuteerida.

Ajast aega on vastlapäev olnud liulaskmise, pidutsemise, jõukatsumise ja jõumängude mängimise päev. Ei saanud meiegi traditsioone rikkuda. Tegime ikka nii, nagu kord ja kohus ette näeb. Kõigepealt aitas Nancy energiliste tantsusammudega tuimale eestlasele elu sisse puhuda, provotseerides teda ettenäidatud tantsusamme järele tegema. Mingil määral toetas Nancy pingutusi ka ilmastik, sest sel aastal saabus talv mõningate külmakraadidega ja imepisikeste lumehelvestega õigeks ajaks. Igatahes õnnestus esitantsijate, kelledeks olid kolm trolli, ikka isamaaliselt sini-must valget värvi, abiga kogu kohaletulnud rahvamass liikuma panna. Pilt oli ülev ja ei jäänud karvavõrdki alla suurele rahvuslikule tantsupeole.

Kokku saatsime rajale võistlusmänge pidama 20 viieliikmelist võistkonda. Osalejaid oli Väike-Maarja gümnaasiumist, õppekeskusest, pagulaskeskusest, Väike-Maarja päästekoolist, vallamajast. Mängud olid ikka traditsiooniliselt vastlapäevaga ühest või teisest otsast seotud ning mängupaigad kohtunikega asetsesid ümber Ebavere keskuse. Mängiti linabingot, prooviti meeskonnatööna suunata ühe palli liikumist kaikaga üheskoos togides nii, et pall jõuaks etteantud tähiseni kiiremini kui naabervõistkondadel, suusutati kahemehe suuskadega, vedades järel kolmandat väsinud võitluskaaslast. Ühes võistluspaigas tuli panna proovi-

le võistlejate osavus patsipunumises, keerutades kolmest linaribast patsi kokku. Mõnedel keerutas pats iseenast koos tantsitajatega väga kiirelt ja osavalt kokku, mõnedel jälle puudus patsist vähimigi ettekujutus, aga ega seepärast nüüd asi katki ei jäänud, meie hea sõber googel aitas hättasatunutel mure lahendada.

Kelguvõistlust pidasime loomulikult ka, ikka nii, et üks laseb mäest alla ja teine jookseb sõbralikult naeratades jälle mäest üles järgmisele kelku ulatama. Päästekooli poisid olid liulaskmises võistkondlikult kõige kiiremad, nimelt ei lasknud nemad liulaskjal pikalt kelgul mõnuleda vaid märgitud tähise juures krabati kelgutajal lihtsalt kelk istumise alt ära ja toimetati kibekiirelt järgmisele liulaskjale. Vaid võistkonna viimane kelgutaja sai kaasvõistlejate aplausi saatel alla orgu libiseda.

Väsinud võistlusrajalt saabuaid ootas juba särasilmne Nancy, et lõbusate tantsurütmide saatel osalejatele värske hing sisse puhuda.

Ja oligi käes auhindade jagamise aeg. Auhinnaks ikka kukleid, ja kuhjaga, iga ala parimatele ja iga vanusegrupi üldvõitjatele. Värskest õhust ja vastlamõllust tühjad kõhud täitis toekas herneupp, mille oli valmis meisterdanud õppekeskuse tubli naispere.

Praksuva lõkke ääres said kõik soovijad punuda oma kurjad mõtted ja halvad asjad „metsikusse“ ning selle mõnuga tuleroaks heita. Tahaks väga loota, et oleme nüüd puhtamad, siiramad, sõbralikumad, ausamad, lahked, abivalimad, veel paremad kui eelmisel aastal.

Aitäh kõigile osalejatele mängulusti eest, tänan, tänan, tänan kõiki kohtunikke ja abilisi, tänu kellele vastlapidu nii suurepäraselt õnnestus!

Jane Kool

Väike-Maarja spordikeskuse juhataja

Eesti MV sisesõudmises jäi koju 4 medalit

3. märtsil võõrustas Väike-Maarja spordihoone Eesti meistrivõistlusi si-

Medaliomanikud Ennu Aoveer, Väino Stoltzen ja Ants Einsalu.

sesõudmises. Arvuka osalejaskonnaga jõuproovi näol oli ühtlasi tegemist Teia sisesõudmise karikasarja otsustava, neljanda etapiga, kus võistlused peeti klassikalisel 2000 m distantsil.

Väike-Maarja rahvaspordiklubi esindasid 7 meest, kellest neljal õnnes-

tus ka uhkete EV100 lintidega medalid kaela saada.

M50+ vanuseklassis oli Ants Einsalu edu stardist finišini sedavõrd veenev, et teistel jäi vaid vaadata, kuidas vana-meister kulla poole seilab.

M60+ vanuseklassis pidasid Ennu Aoveer ja Väino Stoltzen maha tõelise võitluse. Ennu, kes on Väinost küll 11 aastat vanem, suutis lõpuni vastu pidada ja trennikaaslasel oma head minekut tõestada. Kogu sõidu elas saal innukalt kaasa, imetledes meeste visadust ja jaksu. Ennu kuldsele finišile kaasa elades aplodeeris saal püsti seistes. Väino Stoltzenile tasuks hõbemedal.

Sitket minekut näitas ka Rakke kooli kehalise kasvatusõpetaja, kes tegelikult ise hoopis hobikorras kulturismiga tegeleb, pälvides M30+ vanuseklassis 3. koha.

Kõige põnevam sõit on ikka olnud meeste klassis. Seekord olid stardis kõik oma ala tugevad tegijad eesotsas Rio pronksmedali omanikega. Ülimalt pingeliseks kujunenud lõpuheitluses noppis paljukordne sisemeister Tõnu Endrekson kulla 0,6 sekundiga Allar

Raja ees. Kolmandaks platseerus maailmeistrivõistluste pronksine paa-

Janar Rückenber (esiilaanil) autasustamispedestaalil. Foto: 2 x Jane Kool

dikaaslane Kaur Kuslap. Kokku startis meeste klassis 21 sõudjat.

Jane Kool

Väike-Maarja spordikeskuse juhataja

Suusahooaeg täies hoos

Veebruar oli meie jaoks tegus kuu. Võistlusstarte tegime peaaegu igal nädalavahetusel, mõnel korral ka nädala sees. Kui siiani on võistlustel head minekut näidanud meie klubi tüdrukud, siis lõpuks astusid ka poisid võistlustulle.

Veebruari alguses juhtusid enamus võistlusi olema klassikatehnikas. Klassikat sõitsime nii Ambla seeriavõistlusel, Swedbanki suusasarja III etapil kui ka Vello Liliumi karikavõistlusel. Hawaii Expressi ja Swedbanki suusasarja kolmas etapp peeti Aravetel, kus tüdrukutel oli vaja sõita 1 km. Meie klubist osales seekord seitse sportlast. Sarnaselt eelmisele etapile saavutas Mairit Kaarjäärv meie parimana N11 klassis 2. koha. Samas vanuseklassis sõitis ennast medalile ka Karolina Kull, kes sai 4. koha. Karolina Alt oli 9., Mir-

tel Laht 17. ning Angelina Alt 24. N13 vanuseklassis olid stardis Getrin Raudsepp ja Eliise Kivistu, kes saavutasid vastavalt 5. ja 6. koha.

Lisaks klassikasõitudele toimusid ka mitmed vabatehnika võistlused. 15. veebruaril toimusid Ebaveres Väike-Maarja valla meistrivõistlused, kus oli kohal enamus meie klubi lapsi. Valla meistriteks said meie klubist: Mirtel Laht, Oskar Vainult, Mairit Kaarjäärv, Getrin Raudsepp, Markus Masing ja Maris Nõmmiste. Sama nädala lõpus käisime Palal, kus toimus Pala noortemaratoni. Rasket 5 kilomeetrist ringi tuli meie tüdrukutel võistluse käigus läbida kaks korda. Tüdrukute jaoks oli tegemist siiani ühe pikima suusavõistlusega, kuid nad olid tublid ning N12 konkurents saavutas Mairit Kaarjäärv 2. koha, N14 vanuseklassis oli Getrin

Raudsepp 5. ning Eliise Kivistu 9.

Märtsi esimesel nädalavahetusel toimus Tartus järjekordne Hawaii Expressi ja Swedbanki noorte suusasarja etapp. Neljandal etapil oli kavas suusakross, kus võistluse käigus tuli osalejatel läbida erinevaid takistusi. Meie tüdrukud said sellega üsna hästi hakkama ning tulemused on järgnevad: N11 vanuseklassis Mairit Kaarjäärv 2. koht, Karolina Kull 7. koht, Karolina Alt 8. koht, Angelina Alt 16. koht ja Mirtel Laht 20. koht. N13 vanuseklassis Getrin Raudsepp 4. koht ning Eliise Kivistu 5. koht.

Märts töötab tulla sama tihe kui veebruar ning nii mitmedki sarjad saavad lõpplahenduse. Õnneks on Eestisse lõpuks korralik talv jõudnud ning saame viimasteks võistlusteks korralikult valmistuda.

Mairis Õispuu

Ebavere suusaklubi abitreener

Vabariigi Terviseks!

24. veebruaril korraldati Eesti Terviseradadel EV 100. sünnipäeva raames tervisekilomeetrite kogumine. Rakke linnamäe terviseradadel toimus selle aktsiooni puhul traditsiooniline „Suusamatk Edru voorel“. Matka raames käis kogu päeva vältel rajal üle viiekümne suusataja, kes märkisid oma tervisekilomeetrid. Koos kõndijatega panustati Eesti Terviseradade aktsiooni üle 700 tervisekilomeetri.

Mitmel viimasel aastal on Rakke radadel lumega probleeme olnud, aga tänavu õnnestus ette valmistada korralik suusarada. Lisaks põhiradadele leidis 9

km pikkune matkaradarada nii enne kui pärast matkapäeva mitme nädala vältel suusasõprade poolt usinat kasutamist. Täna kõiki, kes oma panuse andsid ja tervisekilomeetreid märkisid, nii internetis kui infotahvlil!

Alates veebruarist kuuluvad Rakke linnamäe terviserajad taas Eesti Terviserajad võrgustikku.

Radade info on leitav Eesti Terviseradade kodulehelt www.terviserajad.ee

Enno Eilo

Mälumängijad on Maakilvas edukad

10. veebruaril toimus Paides Maakilva Rahvaliiga finaali. Väike-Maarja-Tamsalu ühisvõistkond saavutas seal 6. koha ja tõusis Superliigasse.

Superliiga finaali toimus 10. märtsil Paides. 17 võistkonna hulgas tuli võitjaks Rärpina.

Väike-Maarja valla esindus sai Su-

perliigas 16. koha.

Võistkonnas esinesid tamsalulased Alar Tiidt ja Raivo Raigna ning Väike-Maarja mehed Roomet Sepping, Jüri Vilimaa ja Ivar Lass.

Ivar Lass

Lauatennise uudiseid

10. veebruaril toimusid Aseris Lääne-Virumaa meistrivõistlused lauaten-

nises. Mihkel Niinemets saavutas meeste üksikmängus 4. koha, segapaarismängus 4. koha ning tuli meespaarismängus 2. kohale.

Väino Stoltzen mängis senioride vanuseklassis ja jäi jagama 3.-5. kohta.

11. veebruaril toimus Kadrina karikasarja 4. etapp. Lauatennises oli osavõtjaid üle 20, Mihkel Niinemets võitis 2. koha.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi
taaskasutuskeskus
Tamsalu mnt 1
on avatud laupäeviti kell 10-13.

Info: tel 5656 4959 (Tiia)

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi
TALUTURG
R, L 10-15
Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate
köögivilja, piima- ja teraviljatooted,
hoidised, mesi, käsitöö.

Info: tel 526 0283

Väike-Maarja Seltsimajas
Laupäeval, 13.aprillil kell 17

KONTSERT
Tallinna Tuletõrjeühingu
Puhkpilliorkester
Dirigendid Aigar KOSTABI, Riho SILD
Väike-Maarja Pasunakoor
Dirigent Vallo TAAR

Tasuta

Väike-Maarja raamatukogus saab vaadata vanaduse-teemalist fotonäitust

EV 100. sünnipäeva puhul avasid Eesti raamatukogud 2018. aastal oma näitusepinnad kohalikele noortele – üle riigi toimuvad raamatukogudes just noorte

malus tuua oma näitus raamatukokku. „Näituse idee tuli tänu uurimustööle ja see on osa minu kooliprojektist,“ rääkis autor.

Näitusefotode autor Kirke Tobreluts. Foto: Erakogu

näitused. Nii saavad noored kunstnikud võimaluse oma töid avalikkusele näidata, tehes sellega üheskoos sadade näituste näol oma kingituse Eestile. 12. veebruaril avati Väike-Maarja raamatukogus vanaduse-teemaline fotonäitus. Näitusepiltide autor on Väike-Maarja gümnaasiumi 11. klassi õpilane Kirke Tobreluts.

Näituse avamisel ütles Kirke, et see näitus on noorusest ja vanadusest ning ühtlasi on see seotud ka EV100 programmiga, kus noorel kunstnikul on või-

Näitusepiltide all ei ole ühtegi nime. On vaid sünniaastad ja need räägivad vaatajale palju, igaühe kohta. Iga pildi juures tekib pildilolijaga silmside, sealt vaatab vastu elutarkus ja elukogemus ning see ergutab vaataja mõttelendu. Pildi all olev mõttekild on kas pildilolija enda öeldud või hoopis iseloomustab teda ennast.

Näitusepiltide autor on ka osav sõnaseadja ning on näituse sissehjuhatuse nooruse kõrval ka vanadust väga ilmekalt kirjeldanud.

See on vanadus!
Ihaldusväärne, värske, puhas ja rikkumata vanadus.
See on austus ja tänuavaldus.
Eeskuju ja mõttevahetus,
sest mitte igavesti ei kesta olevik.
See on me saatust ja tulevik.
Näitus on kurb, näitus on must,
kuid ka rõõmus ja ka valge.
Näitus on elust nii nagu see on.
Inimesed on täpselt sellised nagu nad on.
See on puhas ja rikkumata vandus
ning ma olen tänulik nendele inimestele,
kes olid nõus olema osake minu projektist.

Autor rääkis näituse avamisel: „Minu eesmärk oli leida vanu inimesi ja pildistada neid just sellistena nagu nad on. Just sellistena nagu me neid iga päev näeme ja tuletada meelde, et eakad ei ole üksnes *hall mass*, vaid meie viimane ja kõige elukogenum ölekõrs, kellelt küsida nõu, kuulda lugusid või kelle tarkusi kuulda võtta. Need on väärtused, mida ei tohiks niisama ära unustada. Me peaksime olema väga tänulikud, et meil kõigil on „me omad vanad inimesed“, keda armastada ja kellest hoolida.“

Kirke seletas lahti ka luuleridadesse kirja pandud mõiste „puhas ja rikkumata vanadus“: „Ma kasutan seda oma tekstides palju ja põhjendatult. Praegune vanadus on puhas, peaaegu ilma tätoveeringuteta ja ilma needistatud kehata. Praegune vanadus on veel rikkumata, ilma nutisõltuvuseta ja ilma sinise ekraani vajaduseta. Just seda ma

mõtlesingi puhta ja rikkumata vanaduse all. Ma olen veendunud, et kui mina kunagi nii vana olen ja olen võib-olla ka vanadekodusse sunnitud minema, siis sellist olukorda, et interneti levi puudub, ei saa ükski asutus endale lubada. Ma olen nutisõltlane ja ilmselt ka must ja rikunud. Just sellepärast ongi see näitus nii oluline, sest need vanad inimesed on viimased, kes on veel puhtad ja rikkumata.“

Näitus jääb Väike-Maarja raamatukogus avatuks kuni aprillikuuni. Külaskäik!

Aprillis liigub näitus Väike-Maarjast edasi Tallinnasse, Salme kultuurikeskusesse.

Projekti “Kunst raamatukogudesse” raames on sel aastal Väike-Maarja raamatukokku oodata veel kahe noore kunstniku näitust – mais ja septembris.

Ilve Tobreluts

Tänuavaldus

Olgu sul kerge teed mööda üles minna, olgu sul tuul alati tagant! – liri toost

- Ilve, Sulle miljon naeratuse eest ja võimaluse eest kurti.
 - Heli-Liivia, Sulle, et hoidsid mind lootuse ja abi lainel.
 - Ivikale „ei tea, mis juhtus“ selgituse eest (seda siiski alles kolmandal kohtumisel).
 - Annelile, kes märkis ära minu tekstide positiivsuse.
 - Indrekule sõbrameheliku (koera-aasta-käpp) ja pidupäeva-platsidel käesurumise eest.
 - Kuremarjade tüdrukutele, et tänasite mind kaunite hetkede eest tantsupõrandal.
 - Kalevile priipääsete eest kahele peole. Paljude vastutulekute ja abi eest. Nüüd tean kindlalt, et ei paku abi seal, kus seda ei küsita.
 - Sulle, tubli perearst Mall. Sullegi miljon naeratuse eest. Aitäh kommi eest, mille kahjuks kaotasin. Tänu Sulle olen ma õppinud julgelt tänama.
 - Esimesed õnnitlejad: Maret ja Luule, Ester ja Silvi. . .
- Kõlama jäi ilus keel, tunnustamise keel.

Ilme Sein

Ettevõtlikud noored jätkavad

Projekti „Pandivere ettevõtlikud noored“, mis on algatatud piirkonna noorte ettevõtlikkuse arendamiseks, tegevused jätkuvad. Uuest aastast liitusid meiega ka Rakke kooli ettevõtlushuvilised õpilased.

9. ja 24. jaanuaril viisime läbi kaheosalise õpitöö „**Edukas müük**“, mida juhendas ettevõtja ja koolitaja, müügitreener **Urmas Kamdron**. Noored said näpunäiteid oma toote loomiseks ja ärimudeli välja töötamiseks, aga ka uusi teadmisi müügitehnika kohta, mida praktiseeriti hiljem müügitõlme mängus. Praktilise poole kõrval oli väga oluline osa oma isiksuse teadliku kujundamise oskuste omandamisel: Missugune on hea müügiinimene? Millised hirmud võivad müügitööl tekkida ja kuidas nendega toime tulla? Saadi teada miks on vajalik koostöö, mis on hea koostöö eeldused ja kuidas olla ise hea koostööpartner.

Iga õpitöö lõpus tehti päevast kokkuvõtteid ja anti korraldajatele tagasisidet. Müügikoolituse õpitubadest võttis enim osalejaid kaasa oskuse kasutada enese motiveerimiseks „viie sekundi reegli“t. See aitab end kokku võtta, et alustada midagi, mis tundub nii raske või ebameeldiv, et tahaks aina edasi lükata. Näiteks hommikune ärkamine, keeruline kodutöö või võõra inimesega rääkimine. Tuleb vaid sõlmida iseenda kokkulepe, et loed mõttes 5-4-3-2-1 ja seejärel lihtsalt teed selle asja ära.

Ka mainiti tagasisidelehtedel korduvalt, et ettevõtluse ja müügitööga tegelemiseks peab olema julge, enesekindel, aus, sõbralik, tuleb osata kuulata ja teise vajadusi märgata. Enne uue asjaga alustamist tasub mõelda selgeks, mida sa plaanid teha, kuidas sa seda teed ja miks. Igas tegevuses aitab edasi liikuda, kui pead meeles, et ei tohi alla

anda, sest alati on olemas lahendus.

10. veebruaril toimus Tallinnas taas **üle-eestiline õpilasfirmade laat**, kus meie valda esindas tänavu Väike-Maarja gümnaasiumi **õpilasfirma Amore**. ÕFis tegutsesid 11. klassi õpilased **Victoria Mitt, Carolin Määltsemees**

Müügikoolituse raskeim ülesanne oli rääkimine võõra inimesega.

Foto: Kadri Kopso

ja **Tanel Ojasaar**, kes valmistavad maisihelvestest ja kolmest erinevast šokolaadist mõnusaid maiustusi.

Väike-Maarja, Kiltsi, Simuna ja Rakke kooli ettevõtlikud, kes ise seekord veel kauplemas ei olnud, said tutvuda 259 osalenud õpilas- või minifirmaga nii Kristiine kui Rocca al Mare kaubanduskeskuses. Tagasiteel pandi kirja oma lemmikud. Konkurentsituult kerkisid esile ÕF Notest – ruudu-joonelised vihikud, ÕF Best Ice – kommisiladiga jäätised koostöös kommivabrikuga Kalev.

Nooremate tähelepanu said pigem söödavad asjad, kosmeetikavahendid, käsitöö ja mängud. Vanemaid köitsid rohkem taaskasutus- ja keskkonnahoiuteemalised esemed ja tegevused, keerukam disain ja nutikad lahendused.

Veidi lugemist ja mõistmist

* *Me peame oma mõtteid tähele panema, sest kui nad meile vaenlaseks saavad, võivad meid hõlpsasti hukatuse sisse kukutada* (Charles Baddon Spurgeon).

Minu püüded selgitada annab sulle teada, et otsi abi tõeliselt-tõeliselt sõbralt, kui sa ei tea, mis juhtus, aga igasugu sasi harutamine koos toob ivakese selgust, muidu on tõeline SOS.

* *Rumalus on tubliit sõpra mõne vea pärast maha jätta, et ise täis vigasid oleme, siis õppigem teineteise vigadest kannatama. Kui meil enestel klaaskatus on. Ei peaks teiste peale kiva viskama* (Charles Baddon Spurgeon).

Siin on seletus selge, me oleme kõik isevärki, aga kas sinu arvamine on ainuõige, mõtle veel? Võta vähe leebemad sammud, et mõista, äkki loeb õigeks-mõistmisel just sinu arvamus!

* *Ninatargad on üks nuriseja inimtüüp. Aina astlad ja mett mitte sugugi. Tõesti kui kõigi Jumala loomade peale siin ilmas nende viisi kohut mõista, siis tuleks tuvil küll pea otsast ära võtta, sest ta nii vagane on, ja pääsukest maha lasta, et nad putukaid söövad, lehma maha lüüa, sest ta sabaga vehib ning kana paljaks kitkuda, miks ta piima ei anna* (Charles Baddon Spurgeon).

Ilme Sein 23. veebruari kontsertak-tusel Väike-Maarja seltsimajas.

Foto: Kairi Voosalu

Võta lihtsalt teadmiseks!

Need mõtted on kirjutanud Charles Baddon Spurgeon, keda „vürstiks õpetajate seas“ nimetatakse. Tema raamat „Hää nõu kõigesugustele inimestele“. Eestis on raamat välja antud Jurjevis 1900. Ta suri 31. jaanuaril 1892. aastal.

sed. Seda kõike oli õpilasettevõtetele pakkuda küllaga. Imestamist noorte ettevõtjate andekate ideede üle jätkus kauaks.

Põhjalik ülevaade Eesti suurimast õpilasfirmade laadast on leitav korraldaja Junior Achievement Eesti FB- ja

Müügikoolituse raskeim ülesanne oli rääkimine võõra inimesega.

Foto: Kadri Kopso

kodulehelt. Peagi saab sealt teada ka tänavuse võistluse võitjad.

Pandivere ettevõtlikel noortel on sel õppeaastal plaanis veel üks õppekäik paari edukalt tegutseva õpilasfirma juurde, ettevõtluskonverents noorimatele ning projekti kokkuvõttev üritus maikuu lõpus.

Kõigist inimestest ei saa ettevõtjaid, kuid teadmised, oskused ja kogemused, mida saadakse oma õpilasfirmas tegutsemisel, tulevad kindlasti kasuks igaühele.

Kadri Kopso

Projekti „Pandivere ettevõtlikud noored“ partnerid on mittetulundusühing Kotli Maja, mittetulundusühing Võivere Tuuleveski ja Väike-Maarja Vallavalitsus. Tegevusi rahastatakse EL Leader-programmist.

Soovin üürida (hilisem ost) ühe- või kahetoalise mugavustega korteri Väike-Maarjas, Triigis või Rakkes (1 korrus). Kontakt tel: 326 1365; 5345 3875	Ostan/rendin haritavat maad Sallast kuni 15 km Kontakt tel: 552 1753	Puurkaevude rajamine ja puhastamine. Vee- ja kanalisatsiooni-torustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus. Maaküttesüsteemide rajamine. Tel 502 1279, 526 9604, puurkaevumeistrid.ee
Õöpiku Agro OÜ võtab rendile põllumaad. Sobivad ka väikesed maatükid. Lisainfo: oopikuagro@gmail.com või tel 5557 0903 (Carl)	Müüa tooreid küttepuid. Segalehtpuu, võimalik tellida mõõtudes 25-60 cm. Transport hinna sees. Samas soovin osta töökorras T-25. Tel 5199 3008.	

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused toimuvad kaks korda kuus.

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Ralf Alasoo. Tel 5850 5772, e-post: ralf.alasoo@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3 (postiaadress Jaama 2-15), 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga „Taastame Väike-Maarja kiriku!“.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal neljapäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Simuna ja Juuda koguduse arvel-duskonto annetuste tarvis on: Swedbank IBAN: **EE852200001120184054**.

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Rakke koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.30.

EEKBKL Rakke koguduse aadress: Oru 1-1, 46301 Rakke Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo. Tel 5623 1313, e-post rakke.kogudus@gmail.com Koguduse veebileht: <http://rakkekogudus.weebly.com/>

Kalmistumeistrite kontaktandmed:

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Mirjam Keskküla, tel 524 7944

Ao kalmistu hooldaja – Aili Uustalu, tel 524 6501

MÜÜA heas korras 2-toaline keskküttega korter 39,1 m² koos sisustusega (köögimööbel, elektriboiler, 2-tariifne arvesti, kapid, nahkdiivanid, klaaslaud, voodi)

Rakke alevikus, Faehlmanni tee 21.

Korter asub aleviku keskel, lähedal on lasteaed, kool, perearstikeskus, apteek ja kauplused. Bussi- ja raudteejaam jalutuskäigu kaugusel. Kommunaalmaksed ca 55-65 eurot/kuus (oleneb tarbimisest). Korterühistu olemas. Lisaküsimuste korral helistada: 5620 1528. Hind: **3200 €** (hind on tingitav!) Üürile ei anna.

MÜÜA täielikult remonditud 2-toaline ahiküttega korter (40,3 m²), Rakke aleviku keskel, Faehlmanni tee 19.

Kõik eluks vajalik on lähedal (kool, lasteaed, kauplused). Perearstikeskus, apteek, bussi- ja raudteejaam ja kauplus alla 100 meetri.

Korteril on uued aknad, põrandad, elektrijuhtmed, metallist topeltuksed, elektriboiler jne. Kuuris olemas aasta küte. WC ja dušš. Köök on sisustatud, toad tühjad (ilma mööblita). Kommunaalmaksed peale elektri ja vee ei ole.

Hind 6500 eurot.

Info: telefonil 5569 8256; liigvalla@gmail.com

MÜÜA kolmetoaline möbleeritud korter

Väike-Maarjas Põhja tänaval. Kontakt: tel 5648 0612

Hing võta ja värvideks pillu öislehehangedes.
Oo, kullased mälestusküllid...
Peab tõusma ka langedes!
A. Alliksaar

Teatame kurbusega, et on lahkunud Kilti kooli kauaaegne eesti keele õpetaja ja meie kallis ema

JUTA TORMA (sünd HEINT)
24.05.1929 - 12.02.2018

Leinavad tütar Maila ja poeg Viktor laste ja lastelastega

MÜÜA heas seisukorras kahetoaline ahiküttega korter Väike-Maarjas, logistiliselt väga heas asukohas. Lisainfo telefonil: 5348 9609

Kairest Invest OÜ Raamatupidamis-teenus ettevõtetele

Eduka ettevõtluse aluseks on korras raamatupidamine.

Tel 522 2682
e-post: kaire.kiisk@gmail.com

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Astu reipana edasi eluteel, olgu tervist ja õnne Sul veel ja veel ...

Aprill

92 Valerina Vasli – 22. aprillil
90 Ölme Silla – 2. aprillil
90 Renanda Kukk – 18. aprillil
90 Laine Kuusemäe – 29. aprillil
89 Tooni Lõhmusmägi – 1. aprillil
89 Asta Press – 7. aprillil
87 Ilme Verbo – 19. aprillil
87 Ralf-Oliver Mitnits – 21. aprillil
86 Harri Veldi – 1. aprillil
86 Reeni Lehtmet – 4. aprillil
86 Lembit Lutvei – 20. aprillil
85 Milvi Broberg – 1. aprillil
85 Laine Klaas – 5. aprillil
85 Leonhard Metsallik – 8. aprillil
85 Vilma-Lisette Tiiter – 8. aprillil
85 Lidia Lillemets – 9. aprillil
85 Kalju Tammejõe – 9. aprillil
85 Nelli-Irene Alamets – 18. aprillil
84 Elgi-Maret Smagar – 21. aprillil
84 Villu Remmet – 25. aprillil
84 Kaljo Plaks – 25. aprillil
83 Leili Remmet – 3. aprillil
83 Palmi Uukivi – 14. aprillil
83 Maia Teder – 30. aprillil

82 Enno Jurtom – 14. aprillil
82 Einu Saage – 19. aprillil
81 Ilme Stalberg – 16. aprillil
81 Helmi Pentjärv – 18. aprillil
81 Vilma Rebane – 20. aprillil
80 Enda Rückenber – 1. aprillil
80 Endel Roosimölder – 4. aprillil
80 Helve Ratt – 8. aprillil
75 Nadežda Brusnitsõna – 6. aprillil
75 Meeli-Mai Traagel – 12. aprillil
75 Juta Väljaots – 13. aprillil
75 Maie Vilumets – 16. aprillil
75 Juta Malva – 21. aprillil
75 Raja Pullõnen – 21. aprillil
75 Reet Pae – 28. aprillil
70 Ants Vahemets – 3. aprillil
70 Eha Kivilo – 5. aprillil
70 Anne Pohlak – 6. aprillil
70 Laine Kuusemets – 8. aprillil
70 Helma Vassiljeva – 9. aprillil
70 Malle Kudi – 10. aprillil
70 Mari Kaso – 23. aprillil
70 Juta Sepp – 23. aprillil

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest, pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...

Kevin Kippel – 6. veebruaril
Markus Poom – 7. veebruaril
Triinu-Ly Kiisküla – 25. veebruaril
Kenneth Thor Paju – 25. veebruaril
Keete Jairus – 28. veebruaril
Martin Pall – 5. märtsil

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Igale meist on antud aeg – aeg tulla, olla ja minna ...

Juta Torma	24.05.1929 – 12.02.2018
Helmi Kunberg	02.02.1929 – 15.02.2018
Vitali Susi	25.04.1969 – 15.02.2018
Petr Partsey	01.11.1959 – 16.02.2018
Vladimir Svistunov	02.05.1941 – 18.02.2018
Valter Tarassov	07.01.1942 – 19.02.2018
Elvi-Mari Pill	30.04.1937 – 20.02.2018
Reino Laatikainen	09.11.1930 – 21.02.2018
Luule Kozlovski	13.02.1946 – 23.02.2018
Ivar Lees	07.08.1964 – 25.02.2018
Aime Veelmaa	21.07.1945 – 27.02.2018
Svetlana Ljahhova	24.01.1951 – 27.02.2018

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad, • mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuakse kohale **12. aprillil kell 9.00 – 12.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna spordihoones (I korrusel, osavalla ruumis)

saab tellitud tooted kätte **12. aprillil kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

Rakkes, Simuna tee 10

saab tellitud tooted kätte **12. aprillil kell 14.00**

Tellimiseks ja infoks helistada; tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!

Liinemõisa OÜ

VÕTAB RENDILE PÕLLUMAAD

Priidik Preem, tel 5801 6368

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Hans Kruusamägi, Reet Eesmäe, Heili Nõgene, Siiri Kanarbik, Kristel Kitsing, Ivika Aman. Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt

5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobreluts@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetus võib tekste lühendada.

Toimetus ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 2700 eksemplari.